5741 COTTAGE GROVE AVE.
CHICAGO 37, ILL.

GRATIS

DRAUGAS
THE LITHUANIAN DAILY FRIEND
PUBLISHED BY
THE LITHUANIAN CATHOLIC PRESS SOCIETY
4545 WEST 63RD STREET CHICAGO 29, ILL.
TELEPHONE LUDLOW 5-9500
LEADING DAILY FOR OVER A MILLION LITHUANIANS

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

DRAUGAS
LIETUVIŲ KATALIKŲ SPAUDOS DRAUGIJOS
LEIDŽIAMAS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
SU ŠEŠTADIENINIU MOKSLO, LITERATŪROS
IR MENO PRIEDU
DRAUGAS ĮSTEIGTAS 1909 M.

Nr. 248 | Price 7 cents | ANTRADIENIS, SPALIO (OCTOBER) 22, 1957 | Kaina 7 centai | Vol. XLI

Artimuose Rytuose karo įtampa pradeda atslūgti

Sovietų Sąjungos diplomatas Danijoje – šnipas

ERIK TOMTE

Mūsų bendradarbis Skandinavijoje

Danų vyriausybė buvo priversta pareikalauti sovietų Sąjungos ambasados Kopenhagoje, kad ji už nelegalų veikimą atšauktų savo ambasados karo attache vertėją tūlą „diplomatą" Sergejų Smirnovą.

Jeigu jau Danija ėmėsi tokio žygio, tai ji turėjo perdaug aiškius įrodymus apie Smirnovo nusikaltimą. Kremlius, žinoma, be galo tuo užsirūstino ir protestuodamas ėmėsi represalijų reikalaudamas, kad Danija iš Maskvos atšauktų savo žemės ūkio attache Leo Ranek. Savo protesto notoje sovietai uždėjo seną nudilusią plokštelę — būk danai, „apkaltindami" Smirnovą, nori „nukreipti danų visuomenės dėmesį nuo karinių pasiruošimų, kuriuos danų teritorijoje vykdo agresyvusis Atlanto pakto blokas".

Danai paskelbė motyvus

Danų vyriausybei būtų užtekę Smirnovo atšaukimo, tačiau sovietų reikalavimas atšaukti niekuo nekaltą Raneką privertė danų vyriausybę viešai paskelbti motyvus, dėl kurių ji reikalavo atšaukti Smirnovą. Danų ministeris pirmininkas ir užsienio reikalų ministeris H. C. Hansenas viešai paskelbė danų saugumo organų surinktą medžiagą apie Smirnovo šnipinėjimą Danijoje, į kurį jis buvo įkinkęs, vagius, kareivius ir vieną civilį Danijos pilietį. Iš to pareiškimo aiškėja, kad Smirnovo šnipinėjimas yra labai rimto pobūdžio — šnipinėjimas lietė radarus, vieną iš svarbiausių sovietų šnipinėjimo objektų. Reikia prisiminti tik neperseniausiai Švedijoje pasibaigusią panašią sovietų šnipinėjimo bylą. Radarai yra labai svarbi modernaus karinio saugumo grandis, kurių uždavinys yra ne tik perspėti apie staigius puolimus, jie yra įjungti ir į elektrotechninę sistemą, kuri reikiamu atveju gali turėti lemiančios reikšmės visam oro apsaugos efektyvumui. Danų radarai be to sujungti su kitų Atlanto pakto radarų juostomis ir todėl yra labai svarbus laidas visoje vakarų karinėje apsaugoje.

Išpasakojo policijai

Tas Danijos pilietis, kurį Smirnovas mėgino prikalbėti išduoti karines paslaptis, nepriklauso danų karinei apsaugai. Jo pavardės saugumo sumetimais danai neskelbia. Jis pats atėjo į policiją jos perspėti, tačiau danų saugumo organai jau buvo užtikę šnipinėjimo pėdsakus ir sekė tiek tą sovietų „diplomatą", tiek tą patį daną. Smirnovas buvo pažadėjęs danui didelę pinigų sumą, tačiau šis Smirnovo pasiūlymus atmetė. Be to reikia pridurti, kad minimasis danas nepriklauso taip vadinamajai penktajai kolonai. Policija konstatavo, kad Smirnovas, greičiausia norėdamas paslėpti susitikimo vietą bei laiką, susitikdavo su danu visada temstant ir nuošaliose vietose. Sekant paaiškėjo, kad Smirnovas neapgyventoje miškuotoje vietoje Jutlandijoje buvo žemėje paslėpęs metalinę dėžę, į kurią tas danas turėjo įdėti norimas išgauti žinias. Metalinės dėžės yra senas sovietų šnipų metodas — ir Švedijoje so vietų šnipinėjimo bylose figūruo davo paslaptingos „pašto dėžutės". Tuoj po to atsitikimo su dėže tas danas nuėjo į policiją ir pats viską išpasakojo. Tos žinios puikiausiai sutapo su policijos jau turimomis. Smirnovas norėjo išgauti ir karinių techninių žinių, pirmiausia detalių, liečiančių danų radarų aliarmo organizaciją. Be to jis stengėsi išgauti ir stočių aprašymų bei aptarnavimų statutų. Jeigu Smirnovui būtų pavykę tas žinias išgauti, tai momentui atėjus priešai būtų galėję visą tą organizaciją vienu ypu eliminuoti.

Jau trečias išprašytas

Kadangi Smirnovo veikla buvo pavojinga danų karinei apsaugai,, karinė vadovybė buvo priversta visa tai laiku sustabdyti. Policija aiškiai įrodė Smirnovo nelegalų veikimą, todėl juridinis pagrindas buvo aiškus griebtis prieš jį priemonių. Kadangi Smirnovas buvo Sovietų Sąjungos ambasados narys ir naudojosi eksteritorine teise Danijoje, danų teisingumo organai negalėjo jam bylos iškelti. Smirnovui gi peržengus svetimų ambasadų tarnautojams taikomas taisykles, danų vyriausybė buvo priversta pasinaudoti sena tarptautine praktika ir pareikalauti jį iš turimų pareigų Danijoje atšaukti.

Smirnovas yra jau trečias Sovietų ambasados narys Kopenhagoje šiemet išprašytas iš Danijos.

Prahoje areštavo 28 jaunuolius

PRAHA, spalio 21. — Policija areštavo 28 berniukus ir mergaites Prahoje, kad jie šoko uždraustą „rock and roll" šokį restorane. Prahos laikraštis „Večerni Praha" jaunuolius pavadino „chuliganais".

Rekordinis eksportas

TOKIO, Japonija, spal. 21. — Japonija eksportavo $279,103,000 vertės gaminių rugsėjo mėnesį. Tai yra daugiau kaip $20,000,000 negu geriausiu pokariniu mėnesiu, kuris buvo praėjusių metų gruodžio mėn.

Formoza drebėjo

TAIPEI, Formoza, spal. 21. — Rytinėje Formozoje vakar drebėjo žemė. Suardyti du seismografai (žemės drebėjimui tirti instrumentai) Taipei observatorijoje. Apie kitus nuostolius nieko nepranešta.

Nelaimė važiuojant

NAPLES, Fla., spal. 21. — Septyni asmenys vakar paskendo, kai automobilis įkrito į kanalą. Žuvo 3 vyrai ir 3 moterys ir 8 mėnesių vaikas.

Vengrija išvarė tris izraelitus

JERUZALĖ, spal. 21. — Komunistinė Vengrija išvarė tris Izraelio atstovybės narius iš Budapešto, kai Izraelis atsisakė paleisti vengrų aktorių Tel Aviv mieste. Aktorius Zoltan Greguss kaltinamas užpuolęs 12 metų mergytę. Vengrija pareikalavo šiandien trijų izraelitų išvykti iš Vengrijos.

Gerai pavykęs banketas

Kardinolas Samuel A. Stritch pasakė pagrindinę kalbą Lietuvių R. K. Labdaros sąjungos metiniame bankete, įvykusiame praeitą sekmadienį Conrad Hilton viešbutyje. Jo Eminencija pasidžiaugė lietuvių dosnumu labdarai ir savųjų senelių globai. Meras Richard Daley taip pat augštai vertino lietuvių vaidmenį Chicagos miesto gyvenime. Vyskupas Vincentas Brizgys priminė svarbą rūpintis seneliais, nes anksčiau ar vėliau mes visi jų padėtyje atsidursime. Bolis Palutsis kalbėjo apie nuoširdųjį lietuvių senelių prieglaudos bičiulį ir rėmėją Morris B. Sachs, kuris neseniai mirė. Morris B. Sachs, Jr., iš kun. St. Adomino rankų priėmė jo velioniui tėvui skirtą pagarbos ir padėkos raštą, už kurį jisai padėkojo. Kun. Anicetui Linkui, labai daug nusipelniusiam prieglaudos reikalams, taip pat įteiktas raštas. Pradedant kalbas ir sveikinimus, kun. St. Adominas pasakė įžanginę kalbą, pakviesdamas teisėją Alfonsą Wellsą vadovauti bankietui. Sveikinimo kalbą pasakė ir prel. Vincentas Cooke. Meninę programos dalį išpildė radijo ir televizijos artistai: Jim Conway, Pat Scot, Len Dreslar ir Bob Sharpe. Ši programos dalis pradėta Marijos augštesnėsės mokyklos choru, kuriam dirigavo Alice Stephens. Žmonių bankete dalyvavo apie tūkstantis.

Kuomintang vėl parinko sau vadą

TAIPEI, Formoza, spal. 22. — Prezidentas Chiang Kai-shek vakar perrinktas Kuomintang partijos generaliniu direktoriumi, kuriuo jis yra nuo 1938 metų. Partijos suvažiavimas įgaliojo Chiang paskirti generalinio direktoriaus pagalbininką; tai bus naujas postas. Generalinio direktoriaus pagalbininku turbūt bus viceprezidentas Chen.

Iš Kazachstano grįžo 1,200

VILNIUS, okup. Lietuva. — Iš Kazachstano grįžo 1,200 vilniečių, kurie ten buvo nuvežti vasaros darbams. Spalio 4 d. jų transportas atvyko į Vilniaus stotį ir buvo sutiktas gausaus draugų būrio, ypač studentų. Į Kauną grįžo 600 žemės ūkio akademijos studentų, kurie taip pat buvo Kazachstane. Didelis skaičius grįžusiųjų apdovanoti ženkleliais ir medaliais už gerą darbą.

Mirė prof. dr. J. Kairiūkštis

VILNIUS, okup. Lietuva. — Prof. dr. Jonas Kairiūkštis mirė spalio 9 d. po sunkios ligos. Buvo Vilniaus universiteto medicinos fakulteto profesorius ir Mokslų akademijos narys. Velionis jau prieš karą buvo pasižymėjęs medicinos mokslų srityje ir išradęs naujus būdus kai kurioms ligoms gydyti.

Ragina atvykti

NEW YORK, spal. 21. — Britanijos valstybės ministeris užsienio reikalams Alan Noble vakar per televiziją išsireiškė, kad galbūt prezidentas Eisenhoweris revizituos karalienę Elzbietą II, kuri šį antradienį išvyko iš JAV į namus.

Britanijos karalienė Elzbieta II ir jos vyras princas Pilypas šiandien išvyko iš New Yorko į namus. (INS)

Estai turėjo plaukti Klaipėdon, o nuplaukė į laisvę

Ką pasakoja atbėgę trys estai?

STOCKHOLM. — „Eltos Informacijų" Skandinavijos bendradarbis patiekia smulkesnių žinių apie tris estus, kuriems prieš keletą mėnesių pavyko burlaiviu iš Estijos pabėgti į Švediją.

Tai du vyrai ir viena moteris. Laivas mažutis, vos 5,5 metrų ilgio. Atbėgėlių vadas — Eugen Adrik, žymus estų sportininkas, 33 metų. Tik savo sportinių gabumų dėka jis iš viso susidarė sau tokias sąlygas, kad galėjo pasprukti į laisvę. Jau 1950 metais jis laimėjo visasąjungines pirmenybes vienoje buriavimo laivų klasėje. O savo pabėgimo į Švediją išvakarėse Adrik tapo Sovietų Sąjungos meisteriu dar vienoje burlaivių klasėje. Rusai jį skaitė politiniai nepatikimu, jie jam neleido nė švedų Sandham-regatoje dalyvauti. Bet akivaizdoje to, kad jis laimėjo Sovietų Sąjungos meisterio titulą, jam buvo duotas leidimas dvi dešimčiai dienų buriuoti iš Talino į Klaipėdą ir atgal. Sovietų pajūrinės sargybos apie jo legalų buriavimą Baltijos jūroje buvo iš anksto įspėtos, tad jam ir nekliudė. Pasiekęs Švediją jis papasakojo, kad pajūrių apsauga pastarais metais jau nebesanti tokia griežta, kaip anksčiau. Visdėlto tam tikras jūros pakrančio ruožas nuolat esąs akėjamas ir jei tik pastebimos žmonių ar gyvulių pėdos, tuoj esąs duodamas aliarmas.

Kaip atrodo Pabaltijyje dabar

Adriko pasakojimu, Pabaltijo kraštai vis dar esą nuo pasaulio bemaž aklinai atskirti. Žmonės uoliai klausosi laisvųjų radijo stočių transliacijų. Įvykiai Lenkijoje ir Vengrijoje gyventojuose sukėlę tam tikras viltis, kurios tačiau išblėsusios, kai pasirodę, kad Vakarai lieka pasyvūs. Pabaltijo kolonizacija rusais tebevyksta. Taline jau pusė gyventojų rusai, mažesniuose miestuose rusų esą 20 — 30 proc. Tik kaimuose rusų beveik nėra. Savos estų armijos nebėra. Estai atlieka karinę prievolę raudonoje armijoje. Adrik patvirtino, kad sovietų sportininkai yra valstybiniai profesionalai. Sportinių komandų nariai gauna po 80 rublių ir daugiau, žiūrint kokį iškovojo pasisekimą. Rekordistams mokama 1,800 rublių ir daugiau. Pasauliniai rekordininkai gauna žymiai daugiau. Rekordininkam, be to, suteikiamos gerai apmokamos instruktorių tarnybos. Tačiau ir gerai apmokami sportininkai ir kiti gerai apmokami darbininkai ir tarnautojai prie esamo kainų lygio negali galus su galais suvesti. Kai žmonės rizikuoja bėgti, tai ne vien dėl to, kad yra ištroškę laisvės, bet ir dėl to, kad siekia geresnio gyvenimo.

Atbėgtų žymiai daugiau pabaltiečių...

Adrik sako, jei gyventojai Pabaltijyje tikrai žinotų, kad atbėgėliai švedijos nebus sugrąžinti atgal, per Baltijos jūrą atbėgtų žymiai daugiau žmonių. Sovietai, matyt, dar ir tyčia palaiko gandus, kad atbėgėliai švedijoje nėra noriai priimami, kad tik atgrasinti tuos, kurie ketintų bėgti.

Padėtis Pabaltijo kraštuose po Stalino mirties šiek tiek pagerėjusi, pasakoja Adrik. Tačiau gyventojams komunizmas esąs lalai įgrisęs ir absoliučiai didžiausioji dauguma yra nusistačiusi antikomunistiniai. Žmonės rusų propagandai netiki. (E.)

Kauno tekstilė į Briuselį

KAUNAS, okup. Lietuva. — Būsimai 1958 m. pasaulinei parodai Briuselyje Kauno tekstilės fabrikuose esą parinktos rinktinės medžiagos. Parodoje be kitako, bus išstatyti ir Klaipėdos dailės kombinato gintariniai ir kitokie dirbiniai.

Išvyko iš Lietuvos

KAUNAS, okup. Lietuva. — Lietuvos universalinės prekybos traukinys iš 18 vagonų išvyko vienam mėnesiui Kaliningrado (Karaliaučiaus) kryptimi ir 50 stočių pardavinės įvairias Lietuvos gamybos prekes.

Moldavijos delegacija

VILNIUS, okup. Lietuva. — Lietuvoje lankėsi Moldavijos jaunimo delegacija, bet iš Vilniaus radijo pranešimo matyti, kad jiems pirmoje eilėje aprodinėjo komunistų požiūriu svarbias vietas.

● *Egipto laivyno vienetai* dar tebėra Sirijos Latakia uoste.

KALENDORIUS

Spalio 22 d.: Šv. Marija Salomė; lietuviški: Narbutas ir Myne.

Saulė teka 7:10, leidžiasi 6:01.

ORAS

Oro biuras praneša: Chicagoje ir jos apylinkėje šiandien — apsiniaukę ir šalčiau.

Jungtinių Amerikos Valstybių ir Turkijos stipri laikysena

ANKARA, Turkija, spal. 21. — Turkijos — Sirijos karo baimė atrodo šiandien sumažėjo akivaizdoje Vakarų stiprios pozicijos — laikysenos.

Turkijos ir Jungtinių Amerikos Valstybių pareigūnai sutiko, kad politinis įsitempimas sumažėjęs, bet Sovietų Sąjunga ir toliau kursto ugnį, norėdama palaikyti garuojantį karinį puodą Artimuose Rytuose. Maskva vis dar tebekartoja, kad, girdi, valstybės sekretorius Dulles Artimuosius Rytus vedąs į „karo pakrantę".

Ir vėl politiniame lauke neaišku, kai Sirija oficialiai paneigė Saudi Arabijos radijo pranešimą, kad karalius Saud pasisiūlęs tarpininkauti ginče, ir kad Sirija ir Turkija priėmusios pasiūlymą.

Naminiai reikalai pirmoje vietoje

Šiandien Turkijos dėmesio centru yra spalio 27 d. rinkimai: daugiau kalbama apie naminius reikalus, kaip Turkijos pramonę pagerinti, negu apie įtampą su Sirija.

Britanijos laikraštininkas praneša, kad abiejose pusėse Sirijos — Turkijos pasienio yra sutelktos kariuomenės. Kitas pranešimas teigia, kad pasienis buvo ramus, bet įtemptas.

Visgi susirūpinę

Nors ir atrodo, kad įtempimo krizė ima mažėti, Turkijos ir Jungtinių Amerikos Valstybių pareigūnai Ankaroje visgi yra susirūpinę Sovietų Sąjungos laikysena ir galimu Jungtinių Tautų generalinėje asamblėjoje susikirtimu dėl Sirijos kaltinimų, kad Turkija planuoja, girdi, amerikiečių inspiruota, Sirijos užpuolimą.

Daugumas sutinka, jog Dulles įspėjimas, kad JAV pagelbės Turkijai, jei ji būtų užpulta, ir Turkijos stipri laikysena, Damasko režimą šiek tiek atvėsino šaltojo karo lauke.

„Pravda" vėl prabilo

Maskvos „Pravda" šiandien smarkiai puolė Dulles patvirtinimą, kad JAV parems Turkiją, jei ji bus užpulta. „Pravda" apkaltino Dulles, kad, girdi, jis vėl pasaulį vedąs prie „karo pakrantės".

Sirijos premjeras Sobri El-Akssali sutiko, jog įsitempimas sumažėjęs, bet teigė, kad Turkija tebetęsia kariuomenės telkimą prie Sirijos pasienio.

Turkijos prezidentas Celal Bayar pasiuntė laiškus Sirijai ir kitoms arabų valstybėms, kad Turkija nesiruošia pulti Sirijos.

TRUMPAI IŠ VISUR

● *Prancūzijos vyriausybė* pro testavo prieš Tunisą, kad jo ginkluoti vyrai pagrobė Alžiro rangovą.

● *Maskvos* kišimasis į Artimuosius Rytus turi tikslą nukirsti naftos pristatymą į Europą ir sužaloti jos pramonę.

● *Latvių krepšininkų komanda* lankėsi Persijoje. Ji ten viešėjo 2 savaites ir susitiko su iraniečių krepšininkų komandomis.

● *Ir Latvijoje* įsteigtos valstybinės literatūros premijos, kaip ir Lietuvoje.

● *Pagreitintu tempu Latvijoj* kolchozininkus perkeldinėja iš viensėdijų į kolektyvinius pastatus. Tiems, kas nori sau namelius pasistatydinti kolchozinėje sistemoje, duoda iki 15,000 rublių kreditą, kurį reikėsią pradėti atmokėti tik po 5 metų.

● *Mirė dr. Kazys Trukanas.* Žymus Lietuvos pedagogas, buvęs Vytauto Didžiojo gimnazijos Klaipėdoje direktorius, mirė š. m. rugsėjo mėn. 18 d. Klaipėdoje, eidamas 65 metus. Palaidotas, didelės klaipėdiečių minios palydėtas, Klaipėdos miesto kapinėse.

● **Dvylikai kinų,** paėmusiems komunistų sargybinį laivą ir pabėgusiems spalio 9 d. iš raudonosios Kinijos, šiandien suteikta apsauga mažoje saloje 300 mylių pietvakariuose nuo Okinawos.

VĖLIAUSIŲ ŽINIŲ SANTRAUKA

— Komunistų valdoma rytinė Vokietija vakar nepaklausė vakarinės Vokietijos protestų ir dar labiau suvaržė laisvą perėjimą Berlyno padalintame mieste. Raudonoji policija sulaikė apie 80 vokiečių 48 valandų laikotarpyje stipriai saugomame pasienyje tarp rytinio ir vakarinio Berlyno. Rytinės Vokietijos kontrolieriai nori nukirsti šmugelį naujais komunistų pinigais. Naujas rytinės Vokietijos pinigas, oficialiai išleistas spalio 13 d., yra lygus vakarinės Vokietijos markei. Bet rytinės Vokietijos gyventojai, kurie nori pirkti Vakarų gaminių, vakariniame Berlyne moka 4 markes už vieną Vakarų markę.

— Britanijos karalienė Elzbieta ir jos vyras princas Pilypas šiandien iš New Yorko išskrido į Londoną.

— Afganistano ministeris pirmininkas Daud išvyko vizituoti raudonąją Kiniją, pranešė Maskvos radijas.

— Egipto buvęs užsienio reikalų ministeris Salah el Din ir kitų dešimt nuteisti nuo penkerių iki gyvos galvos į kalėjimą, kad jie ruošėsi nužudyti Egipto prezidentą Nasserį. Salah Din nuteistas penkiolikai metų į kalėjimą ir buvęs apsaugos ministeris Abdel Fattah Hassen — 12 metų.

— New Yorkas vakar iškilmingai pagerbė Britanijos karalienę Elzbietą II. Didžiausios ovacijos sukeltos.

— Saudi Arabijos radijas Mekoje pranešė, kad Turkija ir Sirija priėmusios karaliaus Saud pasiūlymą kartu susodinti Turkiją ir Siriją prie taikos derybų stalo. Radijas paskelbė, kad Sirijos ir Turkijos delegacijos vakar turėjo atvykti į Damman, Saudi Arabijoje.

— Britanijos premjeras Harold Macmillan rytoj atvyksta į Washingtoną pas prezidentą Eisenhowerį pasitarti svarbiais politiniais klausimais.

Rašo DR. AL. RAČKUS

SVEIKATA BRANGUS TURTAS

4342 Archer Ave., Chicago, 32

Laikas miegoti, vaikai, labanakt

Vaikas nebus sveikas, jei pakankamai neišsimiegos.

Ir mokslas mokykloje nesiseks, jei vaikas tinkamai nepailsės.

Kiekvienas vaikas privalo punktualiai kas vakarą eiti lovon ir gerai išmiegoti, tai jis gerai augs, slogoms ir ligoms bus atsparus, protiškai bus sumanus ir gudrus ir fiziškai bus stiprus ir judrus.

Žymiausieji pediatrijos specialistai gydytojai ir U. S. Children's Bureau, Washington, D. C., savo leidinyje "Why Sleep?" (Folder 11) pateikia šitokią taisyklę, kiek vaikas normaliai privalo miegoti kasdien:

Naujagimiui reikia miegoti nuo 20 iki 22 valandų.

6 mėn. amž. —	16 — 18 val.
1 metų amž. —	14 — 16 val.
2 iki 5 m. —	13 — 15 val.
6 iki 7 m. —	12 val.
8 iki 10 m. —	11 val.
11 iki 12 m.	10 — 11 val.
13 iki 15 m. —	9 — 10 val.

Ne vien tik raumenys pavargsta nuo sunkaus darbo ar atletitinio mankštinimosi. Akys nuo ilgo žiūrėjimo irgi pavargsta. Nervai ir smegenys nuo rūpesčio ir įtempto galvojimo taip pat pavargsta. O miegas nubraukia nuovargio voratinklius" nuo pávargusių smegenų, sutaiso apdilusias kūno ląsteles, atgaivina ir pripildo nauja energija nuvargintus muskulus, suteikia šiek tiek poilsio sunkiai ir nuolat dirbančiai širdžiai.

Miegas yra svarbesnis negu maistas. Nevalgęs žmogus gali išgyventi apie 3 mėnesius, o be miego neišgyvens nė trijų savaičių. Pasninkaujančio ar badaujančio žmogaus galvosena ne pakrinka, nors kūnui yra silpna. Bet ilgai nemigusio žmogaus dvasia ir valia greičiau palūžta ir jo protas "iškoryja". Sadistiniai bolševikų budeliai, tai žinodami, savo belaisvius kankindadami ir jų smegenis "beminkštintami", kad lengviau būtų "smegenų skalbimą" padaryti, neleidžia savo kaliniams miegoti. Jei subrendęs, išmokslintas, moraliai ir fiziškai stiprus žmogus dėl nemiegojimo išprotėja, tai kas gali atsitikti su augančiu vaikučiu ir jo protu, jeigu jis pakankamai ir tinkamai neišsimiega.

Vaikas, eidamas miegoti, privalo būti nesusijaudinęs, neišsigandęs, nesusirūpinęs, nepersivalgęs. Baisią klaidą motinos daro, jei prieš eisiant gulti savo vaikučio pilvelį visokiais valgiais prikemša, mat maitintojėlei motinėlei jos vaikutis "niekada gana neprivalgo". Dar didesnę klaidą daro, kai leidžia vaikui iki vakaro vėlumos prie televizijos sėdėti ir triukšmingai jaudinančios programos žiūrėti. Televizijos dilginimo ar baisių pasakojimų sujaudintas vaikas negalės nuo įtampos atsipalaiduoti, negalės ramiai ir gerai miegoti.

Skausmas, rūpestis, blogas maisto virškinimas, — tai tikrieji miego vagiliai, tai aršieji sveikatos ardytojai. Dažnai nepakankamai išmiegoję ar ilgai nemiegoję, tampa pikti, nervingi, protiniai ir fiziniai nenaudingi.

Nemigęs ir tinkamai nepailsėjęs žmogus jaučiasi lyg apsvaigęs, juo labiau taip jaučiasi vaikas. Fizinio ar protinio darbo metu kūne atsiranda ir prisirenka vadinamųjų "nuovargio nuodų". Tie nuovargio nuodai svaigina žmogų ir nuodija jo sveikatą. Kūne asiradusius nuovargio nuodus gali pašalinti tik tinkamas miegas.

Nemigai pašalinti dažnai padeda paprastos priemonės, pvz pasivaikščiojimas tyrame ore prieš eisiant gulti, kartais kojų ir rankų pamirkyams drungname vandenyje arba šilto pieno puoduko išgėrimas, bet užvis svarbiausia, — tai mokėjimas, kaip nuraminti mintis. Išmintinga motina gali nuraminti savo vaiką, kaip papasakos malonią pasakėlę apie gerąjį angelą sargą ar apie kitus malonius dalykus. Tokios psichoterapinės priemonės dažnai pagelbsti.

Kada nemiga žmogų nuolat kamuoja, kai jokios pastangos užmigti ir tinkamai pailsėti negelbsti, tada būtinai reikia eiti pas daktarą.

DAKTARO ATSAKYMAI Į KLAUSIMUS

Atsakymas P. A. — Į tamstos klausimą apie elektros lempas, kurios akių ir bendrai žmogaus sveikatai būtų geresnės — ar "incadescent", ar "fluorescent", — tai dr. Riecko įdomūs tyrimai Marquette universitete įrodo ir daugumos gydytojų nuomonė yra, kad "fluorescent" lempos yra sveikiau.

Klausia A. V. — Mano penktus metukus einanti mergaitė yra keistai patvari šalčiui. Aš miegu su šiltą pižama ir užsiklojusi, o mano mažytė — tik su paprastais kartūno marškinukais. Jeigu bandau užkloti arba flanelės marškinukus užvilkti, tai jos kakliukas pasidaro šlapias ir nugarytė šlapia. Taip pat ir lauke, jeigu tik daugiau palaksto ar paišdvkauja, tai nugarytė pasidaro šlapia, nors ir yra aprengta tik paprastais kartūno marškinukais bei suknele, rodos taip, kaip ir kiti vaikai. Bandžiau pažiūrėti kitų vaikų nugarytes, tai jos buvo tik karštos, bet nešlapios. Nežinau, ar aš peršiltai ją aprengiu, ar yra kas nors su ja netvarkoje?

Atsakymas A. V. — Vaikučiai dažnai prakaituoja ne vien tik kai peršiltai yra aprengti, ar per šiltame kambaryje būna, ar persaldžiai valgo, bet ir todėl, kad perdaug judrūs būna. Reikia tikėtis, kad tamstos mergytė išaugs sveikutė. Tiktai reikia pasaugoti, kad išprakaitavusi šaltame ore perstaigiai neatšaltų. Dėl visako patartina nueiti pas gydytoją ir pasiklbėti apie jūsų mergytės nepaprastą prakaitavimą. Gali kartais būti ir kitokia jūsų mergytės hyperhydrozo priežastis, pvz. rachito liga ir t.t.

Atsakymas J. R. (Chicagoje), M. K. (Hart, Mich.), V. L. (Toronto, Kanada) ir kitimes. — Tamstų klausimai yra įdomūs, tik, deja, savo adreso nei savo tikros pavardės nenurodote, tad ir atsakymo anonimiškiem klausimams negalime pateikti.

Atsakymas J. D. — Taigi taip, kava yra viena priežasčių, nuo ko žmogus gali gauti skilvyje žaizdą. Stipri kava ne tik nervus dilgina, bet ir neigiamai veikia virškinimo sistemą, mat kavoje yra ne tiktai nuodingo kafeino, bet ir tanino ir kt.

FEDERALINIS DARBO ĮSTATYMAS

PRANAS ŠULAS, Chicago, Illinois

II.

KL. Kiek vaikų darbo tvarkymo nuostatai taikomi ūkininkams (farmeriams)?

AT. Ūkininkai negali samdyti vaikų jaunesnių 16 m. amžiaus žemės ūkio (farmų) darbams mokyklų pamokų laikotarpyje. Šie nuostatai neliečia pačių ūkininkų vaikų, dirbančių nuosavuose ūkiuose.

KL. Kokio amžiaus turi būti vaikas, kad galėtų dirbti po mokyklos pamokų žemės ūkyje (farmose)?

AT. Nėra nustatyto amžiaus minimumo pagal Fair Labor Standards įstatymą, kuris tvarko darbą žemės ūkiuose po mokyklos pamokų.

KL. Ar turi būti vaikams mokama nemažiau kaip $1.00 už darbo valandą?

AT. Uždarbių minimumo įstatymas ir viršlaikio apmokėjimo nuostatai taikomi tik suaugusiems ir nepilnamečiams, bet yra išimčių. Pvz. žemės ūkio darbai yra išskirti iš uždarbio minimumo ir viršlaikio apmokėjimų nuostatų reikalavimų.

KL. Kaip gali darbdavys patikrinti nepilnamečių amžių?

AT. Iš gauto ir laikomo pas save vaiko amžiaus pažymėjimo, iš kurio matyti koks turi būti teisinis amžius taikomas atskiriems vaiko darbams.

KL. Kur galima gauti amžiaus pažymėjimai?

AT. Amžiaus ar darbo pažymėjimai (age or employment certificates) yra išduodami pagal vietos valstybės įstatymus (States laws), paprastai vietos mokyklos tarnautojų, išskyrus keturias valstybes. Federaliniai pažymėjimai yra išduodami Mississippi, South Carolina, Idaho ir Texas valstybėse.

KL. Kokius rekordus darbdavys turi laikyti pagal Federal Wage and Hour įstatymą?

AT. Darbdavys turi laikyti tokius rekordus, kuriuose pažymėta vardas, pavardė ir adresas kiekvieno darbininko, jo gimimo data, jei jis jaunesnis negu 19 metų amžiaus, darbo valandos ir jo uždarbis, įskaitant savaitinis uždarbis, kada viršlaikio apmokėjimas reikalaujama mokėti ir kiti specifiniai dalykai.

KL. Ar yra nustatytos specialios formos, kurias darbdavys turi naudoti dėl rekordavimo?

AT. Nėra išleistų specialių formų dėl darbininkų rekordavimo. Įstatymas reikalauja tiktai sužymėti tam tikras žinias, kurias nustatyto Wage- Hour skyriaus taisyklės, 516 dalyje. Tas taisykles galima gauti nemokamai Darbo departamento arčiausiame ofise.

KL. Ką gali darbininkas daryti, jei jis tiki, kad darbdavys prasižengia su Federaliniu uždarbių - valandų įstatymu (Federal Wage - Hour Law)?

AT. Betkas, tarnautojas, darbininkas, gali kreiptis į Darbo departamento uždarbių - valandų skyrių. Besikreipiančio vardas ir pavardė bus laikoma paslaptyje. Jei yra būtina, skyriaus atstovas praveda tyrinėjimą ir skundėjui pranešama to rezultatai. Informacijos gautos laike tyrinėjimų taip pat yra laikomos paslaptyje.

KL. Kaip gali gauti darbininkas nedamokėtą uždarbį (angliškai vadinamą back pay due) pagal Federalinį uždarbių -valandų įstatymą?

AT. Tais reikalais yra trys keliai: 1) skyriaus administratorius gali patarti sumokėti nedamokėtą uždarbį, pasiremdamas tyrinėjimo daviniais; 2) tam tikrais atvejais Darbo ministeris (Secretary of Labor) gali iškelti bylą, kad darbdavys sumokėtų sulaikytą uždarbį; 3) darbininkas gali užvesti bylą, kad gautų nedamokėtą uždarbio sumą, taip pat turimus nuostolius, kartu advokato išlaidas ir teismo kaštus.

Darbininkas negali iškelti bylos, jei jis sutiko, kad departamento administratorius patars sumokėti neprimokėtą uždarbį ir jam būtų pilnai sumokėta arba jei darbininkas prašė Darbo sekretoriaus iškelti už jį ieškinį.

KL. Ar yra pasenėjimas iškelti ieškinį dėl nedamokėto uždarbio?

AT. Ieškinį dėl nedamokėto uždarbio reikia iškelti dviejų metų laikotarpyje, skaitant laiką nuo to dienos, kai darbdavys turėjo mokėti uždarbį ir ir jis atsisakė išmokėti.

KL. Ar įstatymas apsaugoja tokį darbininką, kuris ieško savo statutorinių teisių?

AT. Yra įstatymo laužymas atleisti iš darbo arba kitokiu būdu diskriminuoti darbininką, kai jis užpildo skundą arba dalyvauja procese pagal minimą įstatymą.

KL. Kur galima gauti daugiau informacijų dėl Federalinio uždarbių - valandų įstatymo (Federal Wage - Hour Law)?

AT. Artimiausiam JAV darbo departamento uždarbių ir valandų skyriuje (U. S. Department of Labor's Wage and Hour Division), kurių yra kiekviename didesniame mieste. Chicagoje ši įstaiga — 105 West Adam street.

Dabarties žmogus nėra tasai, kokį Dievas sutvėrė: tai jau degeneravęsis. —Balmes

Meilė yra tikėjimo tobulumas ir puošmena. —J. Addison

KAZYS ČESNAUSKAS
6444 SO. TROY ST.
Telef. WAlbrook 5-7670 ir GIbson 8-4938
● Generalis kontraktorius naujų namų statybai, įvairiems remontams ir namų pertvarkymams ● Turime didelį patyrimą namų statyboje. ● Patys atliekame cemento ir medžio darbus. ● Apkainavimai nemokamai.

DR. J. ir K. AGLINSKAI
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
5430 S. Kedzie Ave.
Priima ligonis pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti telefonu HEmlock 4-1562 nuo 2 iki 9 val. p. p. kasdien išskyrus trečiad. ir šeštad.
Res. tel. GRovehill 6-5608

Tel. ofiso WA 5-3010, rez. PR 6-7383
DR. ANTANAS ALEKNA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1601 W. Garfield Blvd.
Val. — Pirmad., antr., ketv., penkt. 1—4 ir 6—8; šeštad. 1—4; trečiad. uždaryta.

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
— Pritaiko akinius —
6322 South Western Avenue
Val.: kasdien 10-12 val. ir 7-9 val vak. Šeštadieniais 10-1 val. Trečiadieniais uždaryta. Kt. laiku susitarus
Ofiso telefonas: PR 8-3229
Res telef. WAlbrook 5-5076

DR. VL. BLAŽYS
AKIŲ IR VIDAUS LIGOS
4701 South Damen Avenue
Kampas 47-tos ir Daman Ave
Val. kasdien nuo 6—8 val. vak
Šeštad. 2—4 val. vak.
Trečiad. ir kitu laiku pagal sutartį
Telef. ofiso LAfayette 3-6048
Rez.: WAlbrook 5-3048

Tel. ofiso HE.4-5849. rez. HE.4-2824
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. Pirm., ketvir., penkt. 1-4 ir 7-9
Antr. 1-6, treč.ir šešt. pagal sutarties sekm. uždaryta.

DR. Z. DANILEVIČIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6317 South Western Avenue
Chicago 29, Ill
Telefonas REpublic 7-4900
Rezidencija: GRovehill 6-6161
Pasimatymai pagal sutartį

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso val.: nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 v. vak. Šeštadieniais nuo 2 iki 4 popiet
Trečiadieniais pagal sutartį
Ofiso tel. VIrginia 7-0036.
Rezidencijos tel. BEverly 8-3344

Ofiso HE 4-1414, arba RE 7-9700
Res. RE 7-6867
DR. B. GAIŽIUNAS
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
Spec. akušerija ir moterų ligų
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val.: kasdien 1—3 ir 6—8 val. vak. Šeštadieniais 1—4 p. p. Trečiadieniais uždaryta.

Ofiso telef. YArds 7—1166
Rezidencijos — STewart 2-4511
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 West 35th Street
(kampas Halsted ir 35-ta gatvė)
VAL. 1—4 ir 6:30—8:30 p. p. kasdien išskyrus trečiadienius Atidara šeštadieniais 1—4 val.

Tel. ofiso PR 6-3838, rez. RE 7-9199
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(LIETUVIS GYDYTOJAS)
2500 West 63rd Street
VAL. kasdien nuo 2—4 p. p. ir 7:30 iki 9 val. Trečiad. ir šešt. uždaryta.

Telefonas GRovehill 6-1595
DR. ALDONA JUŠKA
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
— PRITAIKO AKINIUS —
Valandos: 9—12 ir 7—9 v. v. pagal susitarimą išskyrus trečiadienius
2422 W. Marquette Road

Ofiso ir buto tel. OLympic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Kasdien 10—12 ir 4—7 val. Trečiad. ir šeštad. tik 10—12 val.

P. ŠILEIKIS, O. P.
Orthopedas - Protezistas
Aparatai-Protezai, Med. bandažai. Spec. pagalba kojom (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB
2850 W. 63rd St., Chicago 29, Ill
Tel. PRospect 6-5084

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Naujas adresas: 4255 W. 63rd St
Ofiso tel. REliance 5-4410
Rezid. telef. GRovehill 6-0617
Valandos: 1-3 p. m., 6-8 p. m.
Penktad. tik po pietų.
Trečiad. ir šeštad. pagal sutartį

Ofiso tel. CLiffside 4-2896
Rezidencijos: LAfayette 3-1172
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 West 47th Street
(Kampas 47th ir Hermitage)
Val.: nuo 2 iki 4 ir 6 iki 9 v. vak
Šeštad. nuo 2 iki 6 val., išskyr. sek

DR. FL. TALLAT-KELPŠA
Ofisai 20 North Wacker Drive
(Civic Opera House, kamb. 858)
Val. kasd. 12—4
Tel. CEntral 6-2294
5002 West 16th Str., Cicero
Val kasdien 5-8, šeštad. 1-2 val
Tel. TOwnhall 3-0959
Kitu laiku ir trečiad. susitarus
Rezid. tel. HEmlock 4-7080

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Bendra praktika ir moterų ligos)
Ofisas ir rez.: 5100 S. Western Ave.
Tel. PRospect 8-1223 arba WE 6-557"
Ofiso val. Pirm. 8-10 v. v., Antr., Treč. ir Penkt. 6-9 val. vak., Šeštad. 2-4 val. popiet ir sulig susitarimu.

Tel. ofiso HE 4-2123, rez. GIb. 8-6195
DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
(71st ir Campbell Ave.)
Val.: pirmad. ir ketvirtad. 5—9 v. v. Antrad. ir penk. 1—5; Šeštad. 2—4. Treč. uždaryta.

Telefonas GRovehill 6-2828
DR. A. VALIS-LABOKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė: AKUŠERIJA ir MOTERŲ LIGOS
2524 West 69th Street
(69-os ir Maplewood Ave kampas)
Valandos: nuo 1—4 ir 6—8 vak.
Šeštadieniais nuo 1—4 p. p.

Tel. ofiso PRospect 6-9400
Rezid. PRospect 6-9400
DR. ONA VAŠKEVIČIUS
(Vaškevičiūtė)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6248 South Kedzie Avenue
Val. kasdien 1-3 p. p. ir nuo 6-8 vai vak. Šeštad. 1-4 p. p. Trečiadieniai ir kitu laiku tik susitarus.

Tel. ofiso VIctory 2-1581
Rez. VIctory 2-0742
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 West 31st Street
Kamp. Halsted ir 31-mos gatvių
Priėmimo valandos kasdien: 1-4 p.p ir nuo 6-8 v.v. šeštad. 1-4 val. popiet

Tel. ofiso PR. 6-6446, rez. HE.4-3150
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2420 West Marquette Rd.
Val. nuo 2 iki 4 p. p.; 6 iki 8 v. Trečiad. ir šeštad. pagal sutartį

DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted Street
Tel. ofiso CA. 6-0257, rez. PR. 6-6650
Rezid. 6600 S. Artesian Ave.
VAL. 11 v. r. iki 3 p. p.: 6—7 v. v.

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
Virš 25 metų patyrimo
Tel. YArds 7-1829
Pritaiko akinius
Kreivas akis ištaiso
Ofisas ir akinių dirbtuvė
756 West 35th Street
Val. nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8, trečiad. nuo 10-12, penktad. 10-2 ir šeštadieniais nuo 10 iki 2 val. p.p

Tel. LUdlow 5-2525
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
Specialybė — vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val.: kasdien 9—11 ryto ir 4—8 v. v.
Šeštadieniais 9—11 ryto ir 2—4 p. p.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. JULIJA MONSTAVIČIUS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Office: 10748 South Michigan Ave.
Buto 1653 W. 103 St., Beverly Hills
Val.: kasdien nuo 6 v. v. iki 9 v. v.,
Val.: kasdien nuo 6 v. v. iki 9 v. v., išskirus trečiad. Šeštadieniais nuo 1 iki 4 val. popiet.
Tel.: Ofiso — PUllman 5-6766
Buto — BEverly 8-3946

Ofiso HEmlock 4-5815
Rez. HEmlock. 4-3751
DR. A. NARBUTAS
PLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS
2745 West 69th Street
(priešais Šv. Kryžiaus ligoninę)
Priima pagal susitarimą

DANTISTAS
DR. J. A. PAUKŠTYS
4253 So. Whipple Street
(Arti Archer Ave.)
Valandos: nuo 10 iki 12; 2—6; 7-9. Šeštad. 10—12. Trečiad. uždaryta
LAfayette 3-4949.
Namų — CEdarcrest 3-7786

DR. VLADAS PRUNSKIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3259 South Halsted Street
Kasdien 3—7 val. vak. Šeštad. nuo 1—5 val. vak.
Trečiad. ir kitu laiku pagal sutarimą
Ofiso tel. Victory 2-1484. Resid. 2437 W. 62nd St., tel. Republic 7-8818.

Ofiso telefonas — BIshop 7-2525
DR. AL. RAČKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4342 Archer Avenue
(Kampas Kedzie ir Archer)
VAL. kasdien nuo 2:00 iki 9:00 v.
Trečiad. ir sekmad. tik susitarus

DR. ZIGMAS RUDAITIS
SPEC. CHIRURGINĖS IR ORTOPEDINĖS LIGOS
2745 West 69th Street
Priešais Šv. Kryžiaus ligoninę
Telef. REpublic 7-2290
VAL.: Pirm., antr., Ketv., penkt. nuo 9 iki 11 ryte ir nuo 6:00—8:00. Šešt. nuo 2:00—4:00. Trečiad. ir kitu laiku susitarus telefonu.

DR. ANT. RUDOKAS, Opt.
Tikrina akis ir pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus
4455 S. California Ave. .YA 7-7381
Val.: 10 ryto iki 8 vak. (trečiad. uždaryta), šeštad. 10 ryto iki 3 v. p. p.

PLATINKITE "DRAUGĄ"

Išėjo iš spaudos nauja
ANATOLIJAUS KAIRIO
trijų veiksmų komedija iš lietuvių gyvenimo
J. A. Valstybėse
DIAGNOZĖ
Kaina: $2.00, 150 pusl.
Užsakymus ir pinigus siųskite:
DRAUGAS
4545 West 63rd Street,
Chicago 29, Ill.

VISKAS HI FI
UŽSIENINIAI IR VIETINIAI
HI FI FONOGRAFAI
Kaina nuo $44.95
HI FI TELEVIZIJOS
Nešiojami TV nuo $79.95
HI FI RADIJAI
Nauji Radijai nuo $14.95
Didelis pasirinkimas elektrišky namų apyvokos reikmenų.
— VISKAS GARANTUOJAMA —
Pirkite visados šioje moderniškoje parduotuvėje
DAINA TELEVISION
sales - service
Sav. Inž. A. SEMĖNAS
3321 S. Halsted — CLiffside 4-5665
Atdara: kasdien 9—6, pirmadieniais ir ketvirtadieniais 9—9

IŠ ARTI IR TOLI BALDŲ PERKRAUSTYMAS
Naujas specialus didelis sunkvežimis su pilna apdrauda. Pigus ir sąžiningas patarnavimas.
R. ŠERĖNAS
3047 W. 67th Pl. Chicago, Ill. WAlbrook 5-8063

DĖMESIO!
GALIMA DABAR Į LIETUVĄ IR SIBIRĄ SIŲSTI TIK NAUJUS RŪBUS IR MEDŽIAGAS. GERIAUSIA YRA SIŲSTI MEDŽIAGAS, KAD GAVUSIEJI GALĖTŲ JAS TINKAMAI SUNAUDOTI.
DABAR PATS LAIKAS APSIRŪPINTI IMPORTUOTOMIS IR VIETINEMIS VILNONEMIS MEDŽIAGOMIS, KAD JAS GAUTŲ DAR PRIEŠ DIDŽIUOSIUS ŠALČIUS.
PIRKITE TEN, KUR PERKA JŪSŲ DRAUGAI IR KAIMYNAI
Didžiausias pasirinkimas vilnonių importuotų ir vietinių medžiagų! Moterų suknelėms, kostiumams ir paltams.
ARONSON BROTHERS
IMPORTININKAI IR RANGOVAI
224 W. Van Buren Street, Telef. WEbster 9-2588
CHICAGO 7, ILLINOIS
Atdara kasdien nuo 8:30 val. ryto iki 5:45 val. vak.
Šeštad. nuo 8:30 val. ryto iki 4:30 val. vak.
Sekmad uždaryta.

ROPHI
Geriausias prancūziškas konjakas

DRAUGAS
THE LITHUANIAN DAILY FRIEND
4545 West 63rd St., Chicago 29, Illinois Tel. LUdlow 5-9500

Entered as Second-Class Matter March 31, 1916, at Chicago, Illinois Under the Act of March 3, 1879

Member of the Catholic Press Ass'n
Published daily, exept Sundays, by the Lithuanian Catholic Press Society

SUBSCRIPTION RATES
$10.00 per year outside of Chicago
$12.00 per year in Chicago & Cicero
$10.00 per year in Canada
Foreign $12.00 per year

PRENUMERATA:	Metams	½ metų	3 mėn.	1 mėn.
Chicagoj ir Ciceroj	$12.00	$6.50	$3.50	$1.50
Kitur JAV ir Kanadoj	$10.00	$5.50	$3.00	$1.25
Užsienyje	$12.00	$6.50	$3.50	$1.50

Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

NUBUDIMO RŪKUOSE

Satelito pasirodymas erdvėje atžymi pirmąjį žmogaus bandymą prasiveržti už jo gimtosios žemės kiemo ribų. Pasakų ir fantastinių romanų nerealybės netolimoje ateityje taps tikrove. Ribotas visokiu pajėgumu žmogus veržiasi į neribotą erdvę. Mokslininkų teorinių protavimų pagalba praskleistosios kosmo paslaptys galės būti patikrintos realiu patyrimu. Nežiūrint viso to, žemės gyventojus vargins vis tos pačios kasdieninės problemos ir rūpesčiai. Gal tie rūpesčiai žymiai padidėjo dabar dėl to, kad ir pats satelitas erdvėse atsirado dėka pastangų tos žmonijos dalies, kuri yra tapusi medžiagos vergu ir grasina likusios jos dalies pavergimu.

Gamtos jėgos yra klusnios ir neutralios. Jos tarnauja tam, kas suseka jų dėsnius ir atskleidžia paslaptis. Ir, deja, daugybė išradimų, kurie galėtų nešti žmonijai palaimą, yra naudojami jos keliui pailgyti sunaikinimais ir kančiomis. Pikto sėkla persekioja žmoniją ir pikto apraiškos istorijoje darosi vis agresyvesnės su kiekvienu civilizacijos laimėjimu.

Pirmojo satelito pasirodymą žmonija sutiko su nuostaba, baime ir savitarpiniais priekaištais. Komentarai, tiek oficialūs, tiek reiškiami mokslininkų bei laikraštininkų, svyruoja nuo visiško abejingumo iki isteriško aliarmavmo. Ir kiekviena nuomonė randa kuo savo teigimą pagrįsti. Tačiau svarbiausias visų keliamas klausimas yra, kodėl šiuo metu Sovietų Sąjungai pavyko pralenkti JAV raketinių išradimų srityje. Žvalgyba ir vokiečių raketinių ginklų laboratorijų bei tos srities mokslininkų pagrobimas po karo gali turėti tik dalinės reikšmės. Pagrindiniu laimėjimo veiksniu reikia pripažinti visuotinį medžiaginių, mokslinių ir asmeninių pajėgų sutelkimą vienam tikslui. Tai yra įmanoma tik diktatūrinėje valstybėje, kurioje valdžios sprendimų nevaržo viešoji opinija, parlamento nutarimai, biudžeto suvaržymai, darbininkų streikai ar betkokia atsakomybė prieš tautą. Visos priemonės čia leistinos ir naudotinos, kurios neša laimėjimą komunizmo tvirtovei. Darbo žmogaus nepritekliai ir skurdas turi tarnauti kaip priemonės kelti valstybės prestižui ir skinti jai kelią į naujus laimėjimus. Gi demokratiniai kraštai neperka jokios tarptautinės pirmenybės savo piliečių kančių kaina, išskyrus karo ir neišvengiamybės atvejus.

Satelito erdvėje pasirodymas ir paskelbimas tarpkontinentinės raketos turėjimo be abejo žymi naujos eros pradžią. Tai faktai, kurie turės žymios reikšmės daugeliu atžvilgių. Mokslo plotmėje žmogus, be abejo, patirs daug naujų dalykų apie dangaus kūnus ir erdvių paslaptis, o gal ir naujų pasaulių valdovu taps. Tai bendri žmonijos laimėjimai, nežiūrint, kas pirmas toje srityje pirmus žingsnius įstengė žengti. Tačiau į visus išradimus šiuo metu žiūrima kitomis akimis. Sovietų Sąjungos raketiniai laimėjimai, tikėkime — laikiniai — padarė ją pirmaujančia valstybe vad. galutinių ginklų srityje. Nors šiuo metu netikima Kremlių turint pakankamai karui paruoštų raketų, tačiau jo pirmavimas toje srityje yra neginčijamas. Be to satelito pasirodymas turi nepaprastos politinės ir psichologinės reikšmės. Neutralumo banga dar didesne jėga nusiaubs Artimuosius ir Tolimuosius Rytus. Gi neutralieji pradės rimtai žvalgytis, kad neliktų su pralaimėjusiais šalimi.

Šioms nuotaikoms sustiprinti Maskva, kaip niekas kitas, moka panaudoti savo propagandos mašiną. Savo pasikalbėjime su "N. Y. T." koresp. J. Restonu Chruščevas pabėrė daug grasinimų ir kaltinimų, ypačiai J. A. Valstybėms, ir pakartojo visišką įsitikinimą, kad komunizmui priklauso žmonijos ateitis. Taigi nelieka jokios abejonės, kad Maskva pradeda naują ofenzyvą Vakarams sukompromituoti, suskaldyti ir sunaikinti. Tuo tarpu Europos unijos atstovai nedviprasmiškai apkaltino JAV dėl pirmenybės Kremliui perleidimo. Washingtone nestinga kaltininkų jieškojimo ir nerviškumo.

Grįžęs iš Maskvos minėtas J. Restonas reiškia nuomonę, kad dabartinę tarptautinę būklę reikia baigti. Jei Vakarai nėra pasiruošę pripažinti dabartinės Maskvos hegemonijos ir tiki, kad betkoki su ja susitarimai tėra savęs apgaudinėjimas, jie turi baigti visas derybas su Kremliumi, nes jos tėra tik abipusė veidmainystė. Visiems aišku, kad abi pusės siekia viena kitos sunaikinimo.

Dangų skrodžianti nauja žvaigždė neskelbia taikos ir ramybės geros valios žmonėms, kaip anoji prieš du tūkstančius metų. Ji, deja, skelbia pikto jėgų triumfą ir grasinantį įspėjimą, kad žemėje nebus taikos nei ramybės, kol pikto jėgos valdys trečdalį žmonių giminės.

St. Dzikas

DAUGIAU PASITIKĖJIMO IR VIENINGO DARBO

PR. PAULIUKONIS, Worcester, Mass.

Vilties nustojimas — visko praradimas

Šekspyras vienoje savo dramų "Otelas" yra išsireiškęs, kad kai vagis pavagia turtą, tai nėra taip blogai, nes jį galima vėl prigyventi, bet, kai žmogus nustoja vilties, tai jis viską praranda. Vilties nustojimas yra pats pavojingiausias reiškinys žmogaus gyvenime. Iš K. Skrupskelio kelio paskaitos matyti, kad mūsų jaunimas yra praradęs vilti atgauti savo pavergtai tautai laisvę, nes "realiu išsilaisvinimo perspektyvu ji nejžvelgianti". Iš tokio nusiteikimo eitų išvada, kad dabartinės kaikurių senosios kartos veikėjų pastangos ir pasišventimas tautos išlaisvinimo darbui yra bergždžios. Tad veltui lietuviai kasmet aukoja kelias dešimtis tūkstančių dolerių ALTui, nes ir jo darbas yra bergždžias. Veltui veikia VLIKas, veltui posėdžiai, suvažiavimai, memorandumai ir t.t. Jei iš tikrųjų jaunimas taip galvoja, tai skaudžiai klysta. Lietuvių tautai laisvės niekas veltui neduos, kaip torto ant lėkštės niekas nepadovanos jos gimimo dieną. Kaip 1918-1919 metais Lietuvos laisvė buvo kruvinų kovų ir ilgo lietuvių patriotų veikimo vaisius, taip ir šiandien tik tuo keliu ji galima bus vėl laimėti. Vis tokių visuomenę atrofuojančių nuomonių nereikėtų, atrodo, skelbti ir nesižavėti vien didžiųjų tautų galybe, nes ne fizinėje galybėje glūdi kultūriniai turtai.

Kas turi atitaisyti kontroversiją?

Paskaitos pabaigoje K. Skrup skelis iškėlęs reikalą jaunima "daugiau supažindinti su nepriklausomos Lietuvos technikine pažanga, ūkinės gerovės pakilimu ir kultūriniais laimėjimais, kad būtų kontroversiniai Lietuvos istorijos faktai autentiškai pagrįsti ir tie pagrindai jaunimui pateikti". Iš korespondencijos neaišku, kas tai turi padaryti, tik iš paskutinio išsireiškimo numanu, kad senesnioji karta turėtų "jaunimui pateikti". Man truputį neaišku, kaip šiandien vyresnioji karta tą uždavinį begalėtų atlikti, būdama nuvertinta iki žemiausio fabriko darbininko ir fiziškai išvargusi, rankų darbu pelnydama sau, savo šeimai ir mokslus einančiam jaunimui pragyvenimą. Jei kam iš lietuvių intelektualų yra pavykę gauti savo profesijos darbą (jų yra tik keli), tai yra tiek apkrauti darbu, kad jiems sunku ką nors daugiau nuveikti. Atrodo, kad senoji karta atlieka tuo atžvilgiu savo pareigą, leisdama didelį **lietuvių kultūros paminklą — "Lietuvių enciklopediją"**. Ji leidžiama jaunimui ir būsimoms kartoms; seniams, fabrike dirbantiems, ji nebereikalinga, bet išmokslintam jaunimui ji bus reikalinga ir labai reikalinga, jei jaunimas ją tinkamai įvertins; ten yra išdėstytos ir visos kontroversijos. O jei kam dar ir to būtų permaža, tai čia norėčiau priminti keletą mūsų tautos vei kėjų, kaip jie taisę kontroversijas ir kovojo už lietuvių tautos reikalus.

Dr. Jonas Basanavičius, gyvendamas Bulgarijoje, apvažinė jo visas Europos bibliotekas ir išrinko visą medžiagą, kas lietė lietuvių tautą, savo trakiškoms studijoms. Jis tai atliko jaunystėje. Poetas Maironis ruošdamasis į kunigus, dar studentu būdamas, pamatęs, kad nėra Lietuvos istorijos, sėdo ir parašė gana gerą tiems laikams Lietuvos istorijos vadovėlį. Vyskupas A. Baranauskas, dar kunigų seminarijoje būdamas, išgirdęs vieną lenką profesorių niekinant lietuvių kalbą, kad tai esanti mužikų kalba, kuria negalima gražiai poetiškai išsireikšti tiek užsidegė, kad buvo pasirengęs tą profesorių neišmanėliu pavadinti, bet susilaikė ir pasistengė įrodyti: sekančios vasaros atostogų metu parašė "Anykščių šilelį", vieną iš gražiausių pasaulinėje literatūroje miško poemų. Pietaris, VI klasės mokinys, išgirdęs mokytoją niekingą išsireiškimą apie lietuvių k: — "kokia lietuvių kalba, kad gramatikos neturi", pasiryžo rašyti lietuvių gramatiką. Vargšas nežinojo dar, kad lietuvių kalbos gramatika jau seniai buvo parašyta ir išleista. Dr. V. Kudirka mirties patale rašė straipsnius ir taisė 'V'arpo" korektūras.

Jei tokiu užsidegimu šių dienų jaunimas rūpinsis lietuviškais reikalais, tai nebus senosios ir jaunosios lietuvių kartos problemų. Suprantamas tam tikras pažiūrų skirtumas tarp vienų ir kitų, kaip brendusių skirtingose kultūrinėse sąlygose ir studijavusių skirtingoje mokyklų sistemoje, bet lietuvybės išlaikymo ir Lietuvos išlaisvinimo atžvilgiu negali būti skirtumų. Visada reikia jieškoti tų dalykų, kurie vienus su kitais jungia, o ne kas skiria. Senąją ir jaunąją kartą jungia lietuviškas kraujas, Lietuvos didvyrių kovos už tautos laisvę ir jos meilę savo tautai. Tauta yra antra motina. Nesvarbu, kokia yra motina, ar graži, ar negraži, turtinga ar vargšė, didinga ar visų niekinama, ji yra mūsų motina, tad nežiūrint, kad kitos yra ir didingesnės, ir patrauklesnės, ir labiau viliojančios, turime mylėti savo motiną lietuvių tautą, kalbėti jos kalba, laikytis jos papročių ir ją puošti naujais kultūriniais laimėjimais, kad ir ji, kaip kitos tautos, galėtų didžiuotis savo indėliu į bendrą tautų kultūrą.

Baigdamas noriu pasakyti, kad šiomis keliomis pastabomis nenorėjau jaunimo nei smerkti, nei jam prieštarauti, tik parodyti, kad toks jaunimo galvojimas, jei jis iš tikrųjų toks yra, kaip K. Skrupskelis yra išdėstęs, yra klaidingas. Aišku, šiandien būti sąmoningu ir veikliu lietuviu nėra taip lengva, reikia nemažos aukos ir savęs atsižadėjimo kvaršinti galvą visokiais tautiniais rūpesčiais, kai kiti gyvena sau ramiai be ypatingų pašalinių rūpesčių, atsidėję vien savo asmens gerovei. Taigi **reikia idealizmo,** kurio nei šio kraš to mokykla neduoda, nei vis stipriau įsikurianti ar labiau įsipolitikuojanti senesnioji karta. Tad akivaizdoje tokių jaunosios kartos pareiškimų ar nereikėtų ir vyresniesiems veikėjams rimčiau pagalvoti ir savo gretas labiau suglausti vieningam nuoširdžiam tautiškam darbui. Mes ti visokius suktus išvedžiojimus, pagrįstus augšto stiliaus argumentais, paragrafais, reikalavimais, istorinių faktų nušvietimais ir t.t.

Stalinas juk to paties norėjo, ko norėjo caras Nikalojus slaptose sutartyse 1914-'15 m.: būti visų slavų ponu Rytų Europoje, valdyti Konstantinopolį ir įkelti kojų šiaurės Persijon. Jis tegavo Rytų Europą. Jo įpėdiniai tebesiekia Konstantinopolio ir Persijos (Irano).

Gera sakyti, kad Sovietų politika nesiskiria nuo carų. Svarbiau pasiklausti, kodėl tokiai politikai sekasi. Gali būti, jog sąlygos buvo palankios, o gal pasaulis neatkreipė tinkamo dėmesio. Po kiekvieno rusų imperialistinio žygio ramintasi viltimi, kad šis — paskutinis. Vakarų atsiliepimas buvo jausmas, apsigaudinėjimas, įsikalbėjimas ir blefas. Todėl rusams lengva griauti tokį kortomis pastatytą namelį.

Tanneris mano, kad rusai, kiekvienu momentu, išnagrinėjo galių santykį tarptautinėje arenoje. Pavyzdžiui, Suomiją puldami, rusai apskaičiavo, kad švedai neateis pagalbon ir net neleis anglams ar prancūzams per jų žemę pagalbą teikti. Taip ir įvyko. Kada Tanneris asmeniškai paprašė savo seno draugo švedų socialisto premjero Hanssono pagalbos, šis atsakė, kad švedai mėgsta taiką ir nesuprastų, kodėl turi kariauti už suomių tvirtovės Viborgo svei katą.

Panašiai gal įvyko ir su Vengrija. Rusai apskaičiavo, kad JAV nevykdys 1952 metais respublikonų priimtosios politinės programos pažadų laisvinti Rytų Europą. Juk net lenkai dar negauna laukiamų paskolų ant tvirtesnių kojų atsistoti.

Tannerio knyga pabrėžia du dalykus: nekintamus seno rusų imperializmo siekimus ir Vakaruose neturėjimą tikro noro tiems siekiams kelią pastoti.

V.

Kun. V. Mincevičius (dešinėje) kalbasi su Vienos arkivyskupu Konig apie Lietuvos padėtį penktame Pasauliniame katalikų žurnalistų kongrese, buvusiame spalio 1—4 dienomis Vienoje, Austrijoje. Kun. V. Mincevičius atstovavo lietuvius katalikus žurnalistus. Jisai gyvena Romoje ir labai sėkmingai darbuojasi, garsindamas mūsų tautos vardą ir keldamas jos garbę.

— Spalio mėn. Lietuvos konsului Sao Paulyje Aleksandrui Polišaičiui sukanka 65 metai am žiaus, 40 metų tarnybos ir 20 metų konsularinio darbo Sao Paulyje. Tos trigubos sukakties proga spalio 26 d. Dr. Basanavičiaus vardo mokyklos salėje, Vila Anastazijoje, ruošiamas jam pagerbimas su vaišėmis.

PAS TURTINGUS MASKVIEČIUS

Vokiečių publicistas Anton Zischka, buvęs Sovietų Sąjungoje 1931 metais, ir dabar rašo, kad jau seniai laikas praėjęs, kada sovietiniai vadai laikė revoliucinės mados reikalu imituoti Staliną ir dėvėti proletariškais drabužiais; 1931 m. kelionėje po Sovietų Rusiją Zischka nematė moterų brangiais kailiniais ir papuošalais; komunizmo vadų žmonos dirbo paprastus darbus: jis "Pravdos" redakcijoj susipažino su Lenino seserimi, kuri dirbo kuklios mokytojos darbą; buvusio užsienių reikalų ministerio žmona mokė anglų kalbos; tuo metinio komisarų tarybos pirmininko Rykovo žmona dirbo Maskvos miesto sveikatos skyriuje; švietimo ministerio Bubnovo žmona dirbo pardavėjos darbą "Torgsin'e". Šiandien Maskvoje yra kitaip: augštųjų Maskvos pareigūnų žmonos nebeina į darbą, o rengia "vėčerinkas", labai "šlapius" balius, lošia proferansą, rusišką bridžą, važiuoja į krautuves savo vyrų "Sim" ar "Sis" limuzinais arba savo asmeniniais automobiliais "Maskvič" ar "Pobieda" markės. Jos lydi savo vyrus į medžiokles ir žvejones, laiko rasinius šunis, renka antikvarinius dalykus, bibliofilines brangenybes ir moderniško meno kūrinius. Ir svarbiausia tai, kad jos savo turto ir įtakos neslepia.

Sovietų augštoji klasė, išgyvenusi klasinį komunizmo laikotarpį, iš savotiško "asketizmo", paprastumo pereina į liuksusinį gyvenimo stilių. Panašų į "reformuotus" anglų ir olandų kalvinistus, kurie 17 ir 18 šimtmečiuose į turtą ir pasisekimą pradėjo žiūrėti kaip į Dievo valią. Dabar Maskvoj Krem liaus aristokratai demonstruoja savo brangius kailinius, papuošalus, liuksusinius automobilius. Žinoma, reikia į šį faktą atsargiai žiūrėti ir jo nepervertinti, tačiau Maskvoje visiems aišku, kad su Stalino mirtimi gyvenimo stilius pakrypo į turtą, prabangą ir to demonstravimą. Vadų pavyzdžiais seka ir vidutinis valdininkų luomas. Stalinas pasiryžo industrializuoti kraštą, o tam reikėjo remtis ne analfabetais, o specialistais, nes specialistai yra svarbiau, negu produkcijos irankiai ir žaliavos. Kas nori konkurenciją išlaikyti, turi mases mokyti, iš jų gabiausius ir išradingiausius išrinkti ir tą elitą auklėti nedogmatiškoje dvasioje. Partijos dogmomis technologijos pirmyn nepavarysi, o iš to išėjo faktas, jog 1936 metais $^{4}/_{10}$ vyriau siu inžinierių ir fabrikų direktorių buvo kompartijos nariais, o šiandien tik kiekvienas dešimtas inteligentas tepriklauso partijai.

Sovietų Sąjungoje yra pusantro miliono buhalterių, kurių didesnė pusė nėra kompartijos nariai. Yra 60,000 savarankiškų tyrinėtojų, kurių dauguma nėra su kompartija susirišę, kaip ir dauguma gydytojų, menininkų, rašytojų ir technikų.

Dauguma "managerių" (fabrikų direktorių) yra ne vien neutralūs komunizmo atžvilgiu, bet dažnai būna priešingi komunistų partijai, nes jų egzistencija, geras gyvenimas priklauso nuo to, kaip jie planą įvykdys; o plano įvykdymas pareina ne nuo sustingusių politinių dogmų ir sustingusių potvarkių, bet nuo racionalizacijos galimybių; specialistai, kur gali, stengiasi potvarkius apeiti. Jei tai jiems pavyksta ir jie valstybinį produkcijos planą įvykdo gerai, jie tampa pasiturinčiais žmonėmis be priklausymo kompartijai.

J. Gs.

Spaudoj ir gyvenime

Naujas vilkas, seni dantys

Anglijos valstybinio radijo žurnalas "The Listener" skelbia kalbą savo diplomatinio korespondento Thomas Barman, kuris kalbėjo:

Sovietų Sąjungos vadų užsienio politika prisilaiko siekimų, nepakitusių nuo Petro Didžiojo laikų. Juos vykusiai apibūdino prieš šim tą metų lordas Palmerston, pasakydamas, kad rusų valdžia nuolatos prisiekia nenorinti daugiau žemių — ir kasmet carui pajungia vis daugiau teritorijų. Dabartiniai rusų vadai vikriau vykdo šiuos carų siekimus, negu socialistinės revoliucijos uždavinius.

Todėl nestebina Lenkijos pasidalinimas su Vokietija 1939 metais arba Rytų Europos pasigrobimas po karo ir žudynės Budapešte praėjusiais metais. Visų šių žygių tėvas senas rusų siekimas plėstis kai mynų sąskaiton. Šį siekimą vykusiai pavaizduoja suomis Vaino Tanneris anglų kalba išėjusioje knygoje "The Winter War". Autorius yra senas suomių socialistų vadas ir buvo užsienio reikalų ministeriu, kada Stalinas puolė Suomiją. (Jis net juokauja: "Maskva pasirašė taikos sutartį su Suomija, bet su manim dar veda karą.")

Autorius sako, jog rusai net neturi išminties sugalvoti naujų pasakų savo imperialistiniams žygiams teisinti. Vengrijos sukilimą smaugdami, pasauliui skelbė, jog juos pakvietusi ir Nagy ir Kadaro vyriausybės. Tą pačią pasaką Tautų Sąjungai Ženevon Stalinas pasiuntė ir teisindamas savo agresiją: girdi, jo pagalbos prašęs "demokratinės suomių respublikos" galva Otto Kuusinen, kurį Chruščevas šįmet apdovanojo, padarydamas rusų komunistų partijos centralinio komiteto prezidiumo nariu ir vienu partijos pasekretoriumi.

Tanneris cituoja estų vadus, kurie 1939 metais buvo priversti pasirašyti "draugiškumo" sutartį su Maskva. Rusai tuojau pradėjo varyti "draugišką" prekybą: pigiai iš estų visko išreikalauti, o brangiai viską jiems įkišti. O po metų laiko ir visą kraštą su visais turtais pasigrobė, sykiu su Latvija ir Lietuva. Tokį pat "draugiškumą", kaip žinoma, rusai rodė lenkams, jugoslavams, rumunams ir kitiems. Jugoslavai anksti to nepakėlė ir atsimetė nuo Stalino. Lenkai ir vengrai sukilo vėliau, jau gerokai apiplėšti.

Tanneris cituoja keletą pasikalbėjimų su Stalinu, kur diktatorius apgailestavo carų turėtų žemių praradimą. Tai jis visai pareiškė proklamacijoj, kada Japonija pasidavė 1945 metais. Girdi, rusų tauta laukusi 40 metų atkeršyti japonams už 1905 metus. Čia Stalinas pamiršo viską, ką pasakodavo apie "imperialistinius" karus.

Suomijos rusai gal neprarijo, kaip prarijo Pabaltijo kraštus, dėl atkaklaus pasipriešinimo. Gal įsikišo sena bolševikė Kollontay. O gal ir Stalinas prisiminė, kad pirmuoju darbu buvo, kad Leninas jį paskyrė tautybių komisarų paskelbti Suomijos nepriklausomybę. Gali būti — bet sunku tikėti.

JANIS KLIDZEJS

Mėlynosios Naktys

ROMANAS

VERTĖ A. LEITIŠKIS

(TĘSINYS)

Andrius kažką prisiminė. Jo kišenėje buvo iš Rygos pasiimtosios gėlės. Dvi rožės. Andrius greitai jas sujieškojo. Dvi raudonos rožės virpėjo tarp jo pirštų. Žengė žingsnį ir rožes įmetė į duobę.

— Maryt... Čia tavo ir mano gėlė... Abi tau... — jis šnibždėjo, tada pasilenkė ir įmetė tris žiupsnius smėlio.

Kapas didėjo. Pastatė kryžių.

Kalbėjo kunigas apie jaunystės audras, apie amžinąją Šviesą ir jos atspindį iš amžinybės į laikinųjų dienų tamsą. Jaunos širdys, dažnai su trūkumais ir tamsa kovodamos, palūžta per anksti ir šių palūžusių širdžių aidas ilgai ir liūdnai skamba likusiųjų sielose, klausdamos: kodėl, kodėl?

Jį nešė jaunystės ir šviesos troškulio vėjai...

Vainikus sudėjo apylinkės jaunimo draugija ir Salanų gimnazija.

Keletą žodžių tarė mokytoja Teklė Upanytė, po to kažkokia mokinė iš Marytės klasės. Ji nebaigė ir pradėjo verkti. Ir Andrius daugiau negalėjo susivaldyti. Jis tyliai ir nepastebimas atsiskyrė nuo laidotuvių dalyvių, įlindo į tankiau suaugusių pušelių tankumyną, ten pat prie kapinių, ir atsisėdo. Po to atsigulė į sniegą ant nugaros ir sudėjo rankas po galva.

Dabar vienas pats su savimi. Galėjo išmąstyti visą ir išsiverkti. Ką padės verksmas, bejėgiškumas, sentimentalumas? Ar tuo buvo galima kas nors pakeisti? Jokiu būdu!

Bet buvo taip, kad kitaip negalėjo ir nepajėgė, negalėjo nuo skausmo peilių pabėgti. Tepjauna jie, teskauda! Taip liūdnai ūžė vėjas medžių šakose, tarsi linksmesni garsai į juos jau niekada nebegrįžtų.

Taip, ji šaukė mane, bet aš... tą vakarą dainavau...

Andrius gulėjo ten pat. Ant veido krito sniegas, bet jis nepakėlė rankos, kad jį nušluostytų, ir jis ten pat ištirpo ir susimaišė su ašaromis.

Paskutinės giesmės buvo sugiedotos, paskutinės maldos sukalbėtos, laidotuvininkai, dar pabuvę, persižegnojo ir pradėjo skirstytis.

Pasiliko dar Andriaus sesuo Liucė, Andriaus laukdama. Andriaus taip pat jieškojo mokytoja Upanytė ir Salanų gimnazistai.

— Kur jis taip prasmego?

— Dar visai neseniai čia buvo...

— Bus nuėjęs...

— Su kitais nueinant nemačiau... keista, — nusprendė Upanytė.

Dar tylėdami visi pastovėjo prie kapo, tada pradėjo eiti. Taip pamažu visi ėjo tylėdami. Kurgi skubėti?

Šnekučiavo ir visi kalbėjo apie Marytę, visi turėjo apie ją galybes prisiminimų. Kaip šviesi dabar buvo Marytė visų akyse ir kaip vaikas, ir kaip piemenaitė, ir kaip mokinė.

Prisiminimų augimą ir žydėjimą ši diena buvo užbaigusi.

Andrius ilgai taip buvo gulėjęs vienas. Buvo mąstęs be galo, fantazijoje išvaikščiojęs gyvenimą, žemę, pragarą ir dangų.

Pasidarė šalta. Jis pasislėpė ir klausėsi: kapinėse buvo tylu, nieko nebebuvo. Pašoko ir grįžo atgal.

Tarsi nuo žemės į amžinybės langą žiūrėdamas ir nežinodamas, kas už jo vyksta, Andrius pamažu artinosi prie naujojo, rudojo kapo, ant kurio, rankas ramiai, ištiesęs, stovėjo baltas kryžius.

Andrius tyliai atsiklaupė, ir jo keliai grimzdo į minkštąjį, vos supiltą smėlį.

— Maryt... Tu mane šaukei... Aš buvau nedorėlis ir negirdėjau... Norėjau tave išgirsti, bet pasaulis buvo platus, gilus ir juodas... Aš norėjau išbristi per jį ir tada atsiliepti. Galbūt tu man niekada negalėsi atleisti, galbūt tu niekada manęs neišgirsi. Iš amžių glūdumos, jei tu mane galėsi matyti, liepk, kad aš, šiais gyvenimo purvais brisdamas, pajėgčiau truputį įeiti į tą šviesą, kurioje žmonių širdys pasidaro bent kiek geresnės.

Galbūt esu niekas ir nesuprantu, kas didinga, bet visgi jaučiu, kad esu nubaustas tuo, kad turiu daugiau matyti, negu kiti. Visas šis matymas ir jutimas gali mane padaryti negailestingą, bet, jei aš daryčiausi nedorėlis, tu, Maryt, bausk mane kokiu nors būdu. Tuo aš tave išgirsiu...

Tu čia turi pasilikti viena. Šlamės beržai pavasarį, čiulbės paukšteliai, atskris gervės, strazdai, kukuos gegutė, apačioje čiurlens upelis... Tu nekalbėsi, tik girdėsi... nes visa tai esi girdėjusi...

Iki pasimatymo Maryte, amžinajame laike, iki pasimatymo...

Andrius ilgai mintyse kalbėjosi su Maryte, ir pats nežinojo, kodėl taip turėjo daryti, tačiau taip jis buvo daręs.

Ar tai buvo toks pusiau kliedėjimas, fantazija, pertemptas sapnas? Ant amžinybės slenksčio tai atsitiko.

Andrius pasiėmė eglių šakelę ir įsidėjo į kišenę. Tarsi žingsnius skaičiuodamas ėjo.

Tokia tuštuma buvo jame: nei kokių troškimų, nei ilgesio. Nenorėjosi būti tarp žmonių.

— Ar užsukti į namus, ar eiti tiesiai į stotį? — galvojo Andrius.

(Bus daugiau)

AR VERTOS KO MŪSŲ KNYGOS?

BEN. BABRAUSKAS

Knygos mėnuo jau įpusėjo, o kiek šiomis dienomis, brangus skaitytojau, tu pats prisidėjai prie lietuviškos knygos gyvybės palaikymo? Kai baigsis spalio mėnuo, leidėjai Kultūros Fondui praneš to knygos mėnesio pasekmes, ir iš to bus sprendžiama apie mūsų tautinį sąmoningumą: apie kultūros pasiilgimą arba jos išsižadėjimą.

Aš jau daug pripirkau...

Ne vienas, paragintas pirkti knygų, mėgsta atsakyti pakankamai turįs jau prisipirkęs. Na gi, imk ir suskaičiuok, kiek lietuviškų knygų turi savo lentynoje! Vokietijoje lengvai galėjai įsigyti bent porą šimtų tada išleistų mūsų knygų. Tada ne pirkėjas, bet knyga buvo gau doma. Dabar šis tas pasikeitė: pinigų niekam netrūksta, tik laiko, o gal noro nebėra pažvelgti į knygą. Tačiau ir dabar knygų leidėjai neišgaišo: verčinsi įvairiais būdais, kol galop, apsikrovę savo išleistomis knygomis, uždūsta. Nuo šitokio liūdno galo tegali išgelbėti tik skaitytojas.

Nuo 1950 metų ligi šiol išleista apie du šimtu knygų, kurias verta įsigyti. Patikrinkite, kiek turite nusipirkę 1950-57 metais išleistų knygų. Jeigu tik 20, tai tikrai liūdna; 50 knygų paliudys mūsų vidutiniškumą, o šimtinė doleriais nupirktų lietuviškų knygų yra jau gražus mūsų kultūringumo rodiklis.

Romanai — skaitytojų silpnybė

Eilėmis rašyti — yra visų pradedančiųjų rašytojų silpnybė, o romanus skaityti — yra visuotinė (be lyties, amžiaus, luomų ir kitokių skirtumų) sakytum liga. Tačiau Amerikoje, deja, ir romanų skaitytojų ratas gerokai susitraukė. Suminėsime pastaraisiais keleriais metais išleistų bent porą dešimčių romanų (iš viso tuo metu jų išleista, žinoma, dvigubai daugiau) — patikrinkite, ar visus juos pažįstate.

Štai Draugo premijuotieji romanai: J. Gliaudos Namai ant smėlio ir Ora pro nobis, A. Landsbergio Kelionė, Alės Rūtos Trumpa diena, B. Pūkelevičiūtės Aštuoni lapai. P. Andriušio linksmais Kauno prisiminimais ataustas Tipelis, A. Barono pokario keistenybių svarstymų pilni romanai Debesys plaukia pažemiu ir Užgeso snie gas ir to pat autoriaus Lietuvos vargus ir šviesą primenąs Sodas už horizonto, St. Būdavo knygnešių laikus atgaivinąs romanas Varpai skamba, tuos pačius laikus prisimena J. Gliaudos Raidžių pasėliai ir J. Švaisto Knygnešių pėdsakais, LTD premiją gavęs psichologinis J. Jankaus romanas Namas geroj gatvėj, neseniai išleistas kultūringai parašytas karo metų nedidutis Austrijoje gyvenančios Irenos Joerg romanas Taika ateina į slėnį, M. Katiliškio sodrus kaimo buities romanas Užuovėja, pirmas ir vienintelis mūsų literatūroje auksakasių gyvenimą vaizduojąs J. Kralikausko romanas Urviniai žmonės, Nelės Mazalaitės visa grandinė romanų (Pjūties metas, Saulės takas ir kt.), besirūpinančių moteriškomis širdimis, V. Ramono bolševikmetį liete atliejęs romanas Dulkės raudonam saulėleidy, J. Savickio keistų pričškarinių Lietuvos tipelių galeriją surinkęs romanas Šventoji Lietuva, pagaliau to paties Savickio didžiausias, jau pomirtinis, kūrinys Žemė dega, premijuotas LRD premija. Čia suminėtos knygos dar gaunamos knygų rinkoje, bet ar visas jas jau turite?

Novelės — patrauklus, neištęstas žanras

Novelių ir apysakų parašoma daugiau, tik atskirais rinkiniais jų mažiau pasirodo: daugiau spausdinama periodikoje. Tačiau skaitytojui įdomiau ir naudingiau iš karto kelias ar kelioli ka to paties autoriaus novelių perskaityti: rašytojo stilius, nuotaika, gimininga personažai palieka stipresnį įspūdį.

Čia vėl surašysiu eilę mažesniųjų novelių bei apysakų rinkinių, kad galėtume patikrinti, ko trūksta mūsų namams. Pirmoji ir vienintelė mūsų literatūroje J. Aisčio gyvų literatūrinių paveikslu knyga, premijuota Montrealio V. Krėvės vardo premija. Apie laiką ir žmones, P. Andriušio pilni gamtos poezijos prisiminimai Anoj pusėj ežero, Albino Baranausko gyvą kaimo dvasią prikeliančios novelės Sniego platumos, vėlokai, bet tvirtu ir savitu realizmu įžengusio į mūsų literatūrą K. Barėno dvi novelių knygos Giedra visad grįžta ir Karališka diena, A. Barono stilingų, gaivališkų novelių knygos Žvaigždės ir vėjai ir Antrasis krantas, J. Jankaus įdomios fabulos sklandžių pasakojimų knyga Pirmasis rūpestis, P. Jurkaus dailiai kalbiškai ir stiliškai supintos legendos ir novelės Pavasaris prie Varduvos, A. Landsbergio kons truktyvizmu pasižyminčios novelės Ilgoji naktis, N. Mazalaitės originalios, svajotinės, LRD premija atžymėtos legendos Gintariniai vartai, J. Savickio puikios, vertingos novelės Raudoni batukai, R. Spalio patrauk lios, lengvai skaitomos Didžiosios atgailos. P. Tarulio literatū-kai tvirtai konstruotos, kiek įmantrios apysakos Žirgeliai pa debesiais, J. Tininio rimta debiu tinė knyga Sužadėtinė, pagaliau A. Vaičiulaičio klasiškos novelės ir literatūrinės pasakos Kur bakūžė samanota.

Didžiausia, aišku, spraga būtų, jei lentynoje stokotų Bernar do Brazdžionio redaguotos Lietuvių beletristikos antologijos. Tai yra istorinė antologija — vyresniesiems reikalinga kaip malonus praeities **prisiminimas,** jaunesniesiems būtina tai praeičiai **pažinti.** Lygiai pravartus ir mūsų meto kūrybos almanachas Gabija, redaguotas J. Aisčio ir S. Zobarsko.

Kaip minėta, čia tėra tik dalis pastaraisiais keleriais metais pasirodžiusių mūsų beletristikos knygų. Viename straipsnyje neįmanoma suminėti likusių žanrų: poezijos, jaunimo veikalų ir kt. Taip pat neužsiminta apie mūsų pakartotas laidas ne priklausomais laikais pasirodžiu sių knygų: Dovydėno, Grušo, Krėvės, Kudirkos, J. Marcinkevičiaus, V. Mykolaičio, Orintaitės, Paukštelio, Simonaitytės, Šatrijos Raganos, Šeiniaus, Vaičiulaičio, Vienuolio ir kt.

Kaip matome, knygų pasirinkimą turime didelį, kiekviena jų turi savo vertę ir vietą mūsų literatūroje. Kai palyginame, kiek ir kokių naujų knygų per tą laikotarpį išleista Lietuvoje, tai ten geriausiu atveju rasime vos kelias (taip!) naujai sukurtas knygas. Tą supranta ir patys Lietuvoje likę rašytojai, todėl pastaruoju metu susigriebė per spausdinti laisvos Lietuvos laikais išleistuosius mūsų rašytojų tomus. Bet skaitytojai ten pasiilgę ir naujų gerų knygų, tad kiekviena iš čia pasiekusi knyga jiems yra šviesus žiburys. Viena inteligentiška skaitytoja, perskaičiusi B. Pūkelevičiūtės Aštuonis lapus, atrašė, jog per 17 metų Lietuvoje nepasirodė tokios vertės knyga. Deja, Lietuvoje mūsų knygų nusipirkti negalima, o mes čia jų... nenorime pirkti.

PASIKALBĖJIMAS APIE SATELITĄ

Dr. Isador Rabi, Columbijos universiteto profesorius, pirmininkas prez. Eisenhowerio mokslinių patarimų komiteto, išeina iš Bltųjų rūmų, kur jis kalbėjosi apie satelitą. Prie durų jį apstojusiems korespondentams moksliininkas nieko neatsakė. (INS)

PAVYZDINGAS LIETUVIS-PATRIOTAS

Yra žmonių, apie kuriuos dažnai rašo laikraščiai, nes jie to nori ir stengiasi, kad apie juos rašytų, nors jie nei savo darbais, nei nuopelnais negali būti pavyzdžiu kitiems. O yra ir tokių, kurie tyliai, kukliai dirba naudingą darbą, aukoja ir aukojasi nesireklamuodami ir nenorėdami, kad juos reklamuo tų. Tokie kuklūs didvyriai turėtų būti plačiau žinomi. Jie turėtų būti šviečiančiu, skatinančiu pavyzdžiu kitiems. Jų gražūs darbai turėtų praskaidrinti nuotaikas ir tų skeptikų, kurie visus ir viską mato per tamsius akinius.

Vieną tokį kuklų didvyrį norėčiau pristatyti tūkstančiams "Drau go" skaitytojų. Tai bus **Jonas Endziulis.** Jis yra gimęs 1885 m. sausio 14 d. Laukiniškių kaime, Šakių apskr., mažažemio šešmargio pirkioj. Sulaukęs 20 metų amžiaus, nenorėdamas tarnauti rusų kariuo menėje, 1905 m. išvyko Amerikon. Pradžioje jis Amerikoje teuždirbdavo po 10 centų per valandą. Vėliau kiek daugiau, bet apie dabartinius uždarbius niekas nė svajoti negalėjo. Amerika Endziuliui buvo tik praeinantis, laikinis laikotarpis, o tiksliau — susidėti pinigų ir grįžti Lietuvon. Kukliai, taupiai gyvendamas, Endziulis dėjo centą prie cento ir, kai turėjo apie tūkstantį dolerių, grįžo į Lietuvą ir už savo santaupas nupirko tėvams 40 margų ūkį. Bet dar reikėjo pačiam įsikurti, o pinigų nebeužteko. Tuomet vėl vyko į Ameriką pinigų uždirbti. 1938 m. grįžo Lietuvon su pinigais ir manė čia visam amžiui pasilikti. Čia vedė žmoną ir ėmė kurtis. Tačiau II-asis Pasaulinis karas suardė jo planus. 1939 metais jis vėl turėjo grįžti Amerikon, tik be žmonos, nes žmona, kaip ne Amerikos pilietė, negavo vizos. Vėliau nusileido geležinė uždanga ir visai dingo galimybė sueiti su žmona. Žmo nos reikalais jis sielojosi ir tebesisieloja, bet ir tėvynės reikalai, ir kitų lietuvių vargai jam nemažiau rūpėjo ir rūpi. Jokių mokslų neišėjęs, o tik savimokos keliu pramokęs rašto, Jonas Endziulis negalėjo ir negali pasireikšti spaudoje ir plačiame visuomeniniame bei politiniame darbe. Tačiau pažiūrėkime, ką jis yra padaręs. Jis yra pasiuntęs į Vokietiją tremtiniams 80 paketukų. 1947 — 1950 m. parūpino efidevitų bei darbo sutarčių 20-čiai lietuvių, kaikuriems invalidams davė tūkstantines garantijas. Kai tie dvidešimt as menų atvyko Amerikon, jis jiems pagelbėjo surasti butus ir darbus. Pagal naują ateivių įsileidimo įsta tymą jis jau spėjo išrūpinti leidimą atvykti į JAV 10-čiai asmenų. Ne visi dar atvyko, o kurie atvyko, tai jis jais rūpinasi kaip savo vaikais. Turiu pažymėti, kad jis tai darė ne tik gimiėmis ar draugams, bet ir visai nepažįstamiems. Jam tik rūpėjo, kad pagelbėtų lietuviams.

Lietuvos laisvinimo reikalams Endziulis regulariai nuo 1949 m. ligi pat šių metų Vaasrio 16-osios proga aukoja po 100 dolerių kasmet. Be to, apie pusę šimtinės įvai riomis progomis Endziulis atiduoda kasmet kitiems visuomeniniams bei kultūriniams lietuvių reikalams. Reikia pažymėti, kad jau apie 5 metus Endziulis gyvena iš nedidelės senatvės pensijos ir yra menkos sveikatos. Tik pats labai kukliai susispaudęs gyvendamas, gali tiek daug skirti visuomeniniam reikalams. Ir jis tuo patenkintas. "Mano didžiausias noras ir džiaugsmas būtų pamatyti vėl laisvą, nepriklausomą tėvynę Lietuvą. Suprantu, kad mano šimtinė nenupirks Lietuvai laisvės, nė penkdešimkė nesulaikys lietuvių nutautėjimo, bet jei visi Amerikos lietuviai, kurie tik gali, duotų kasmet po pusantro šimto dolerių Lie tuvos laisvinimo ir mūsų kultūriniams bei visuomeniniams reikalams, susidarytų milionai dolerių, kurių visai pakaktų ir laisvinimo darbui, ir lietuvybei išlaikyti", pasakė man Endziulis, kai nuėjau su juo pasikalbėti ir paprašyti sutikimo paminėti jį spaudoje. Kuris lietuvis patriotas galėtų nesutikti su čia minėta Endziulio nuomone? O nuo savęs galėčiau pridėti, jog tremtiniams būtų daug ašarų nušluostyta ir daugiau mūsų tremtinių būtų galėję atvykti į JAV ir čia geriau įsikurti, jei būtų buvę daugiau Endziulių.

L. Važgauskienė.

Daug vidaus skolų

JAV vidaus skolos šiuo metu siekia $16,000 kiekvienai šeimai. Apie tai praneša žurnalas "American Mercury".

TĖVAS PIJUS

Istorijoje yra pirmasis kunigas kuris turi Kristaus žaizdas. Tėvas Pijus yra garsus nepaprastais darbais ir Dievo malonėmis. Knygoje aprašoma pranašysčių dovana, nuostabūs išgijimai, ekstatiniai persikėlimai ir t.t. Iš Tėvo Pijaus gyvenimo yra įdėti 32 paveikslai. Kaina $2.00

Galima gauti "DRAUGO" Administracijoje

4545 West 63 Street, Chicago 29, Ill.

NUO UŽSISENĖJUSIŲ BEI SKAUDANČIŲ ŽAIZDŲ IR ATVIRŲ ODOS LIGŲ

Tie, kurie kenčia nuo SENŲ, ATVIRŲ IR SKAUDANČIŲ ŽAIZDŲ negali ramiai sėdėti ir naktimis miegoti nes jų užsisenėjusios žaidos niežėjima ir skaudėjima senų atvirų ir skaudžių žaidų uždėkite LEGULO Ointment Jos gydymo ypatybės palengvins jūsų skaudėjima ir galėsite ramiai miegoti naktį. Vartokite ją tapgi nuo skaudžių nudegimų. Ji tappgi pašalina niežėjimą ligos vadinamos PSORIASIS. Taipgi pašalina peršėjimą ligos vadinamos ATHLETE'S FOOT sustabdo džiovinimą odos ir perplyšimą tarppirščių Yra tinkama vartoti nuo žžiūstančios suskilsios odos dedirvinių odos išbėrimų ir t t taipgi tinkama varoti vaikučiams,kada pasirodo skaudus išbėrimas nuo vystyklų Ji yra gera gyduolė nuo išviršinių odos ligų. Legulo Ointment yra parduodama — po 75 centų, $1.25 ir $3.50. Pirkite vaistinėse Chicagoje ir apylinkėse: Milwaukee, Wis., Gary, Ind. ir Detroit Michigan, arba rašykite ir atsiųskit Money Orderį į —

LEGULO, Department D., 5618 W. Eddy St., Chicago 34, Ill.

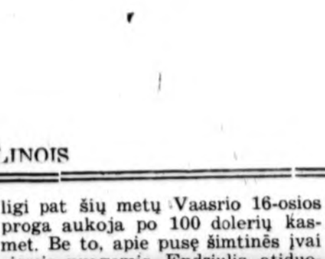

• NAMŲ RAKANDAI
• TELEVIZIJOS, RADIJOS
• ŠALDYTUVAI
• DULKIŲ VALYTUVAI
• SKALBIAMOS MAŠINOS
• LAIKRODĖLIAI
• DEIMANTAI
• JEWELRY, GINTARAI
• LIETUVIŠKI REKORDAI

JOS. F. BUDRIK FURNITURE, INC.
3241 S. Halsted St.
Atdara pirmadienio ir ketvirtadienio vakarais iki 9:30.
Uždara sekmadieniais
Dėl Televizijos sutaisymo — telefonuokit CAlumet 5-7237
Budriko Radijo Valanda iš WHFC, 1450 kil. radijo stoties ketvirtadieniais nuo 6 iki 7 val. vakare.

Tūkstančiai vartotojų įsitikino, kad dažus, vidaus ir iš oro dažymui, taip pat sienoms klijuoti popierius geriausia pirkti
D. JURJONO BENDROVĖJE
3251 SO. HALSTED ST., CHICAGO 8, ILL.
Tel. CAlumet 5-1064

MOVING — APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS — MOVING
IŠ TOLI IR ARTI
NAUJI DIDELI TROKAI-NAUJAUSI KRAUSTYMO ĮRANKIAI
ILGŲ METŲ PATYRIMAS-PIGUS IR SĄŽININGAS PATARNAVIMAS
JUOZAS NAUJOKAITIS
2022 W. 69 St. CHICAGO 36, ILL. Tel. WAlbrook 5-9209

ATNAUJINAME NAMĄ!
DIDELIS PAVYZDŽIŲ PREKIŲ
IŠPARDAVIMAS
40% NUOLAIDA
LOVOMS, STALAMS, LEMPOMS, PARLOR SETAMS IR ŠIMTAM KITŲ PREKIŲ.
Taip pat didelis pasirinkimas naujausių ir moderniškiausių rakandų, TV, vėsintuvų, šaldytuvų, pečių, veidrodžių ir kt.
F. A. RAUDONIS ir N. BERTULIS, sav.
ROOSEVELT FURNITURE Co.
2310 W. Roosevelt Road Telef. SEeley 3-4711
Krautuvė atidarvta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

NARIAI LIETUVIŲ TAUPYMO IR SKOLINIMO B-VIŲ LYGOS,
Kuriose Kiekvieno Santaupos Yra Apdraustos iki $10,000.00 — ir Paskolos Duodamos Namų Įsigijimui Lengvomis Sąlygomis
CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.
6245 S. Western Ave., Chicago 36, Ill
CONTINENTAL SAVINGS & LOAN ASSN.
4559 So. Paulina St., Chicago 9, Ill., YArds 7-0145
CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.
2555 W. 47th St., Chicago 32, Ill
DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.
3430 S. Halsted St., Chicago 8, Ill
ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.
1447 S. 49th Ct.,,Cicero 50, Ill., tel. TO 3-8131-32
UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.
1800 S. Halsted St., Chicago 8, Ill

COAL
ANGLIS IR PEČIAMS ALIEJŲ PRISTATOM Į VISAS MIESTO DALIS TUOJAU PAT
Saugus baldų perkraustymas asmenų turinčių ilgą patyrimą
STASYS FABIJONAS
2146 So. Hoyne Ave. Telef. VIrginia 7-7097

KALAKUTAS DOVANAI
Kas pirks televiziją ar šaldytuvą pas
BALYS RADIO & TELEVISION SALES & SERVICE
2646 West 71st Street PRospect 8-5374

Atliekame didelius ir mažus automobilių remontus. Lyginimas, dažymas. Elektrinis suliedinimas Parduodame automobilių dalis
Sinclair gazolino stotis "PAGALBA"
Sinclair gazolino stotis "PAGALBA" — A. Stanevičius, Sav
2641 West 71st Str. (Kampas Talman Ave.)
Telef. PRospect 8-9842, Namų tel. WAlbrook 5-5934

Duoną ir įvairias skanėstų bulkutes kepa

BRUNO'S KEPYKLA
3339-41 S. Lituanica Ave
Tel. CLiffside 4-6376
Pristatome į visas krautuves restoranus taip pat išdunčiame į visus artimuo dius miestus

STATYBAI IR NAMŲ PATAISYMUI PRISTATOM Visokių Rūšių MEDŽIAGĄ

CARR MOODY LUMBER CO
STASYS LITWINAS, Pres.
3039 So. Halsted St.
Tel. Victory 2-1272
Apkainavimą ir Prekių Pristatymą Teikiame Nemokamai.
Raštinė atidara kasdien nuo 8 val. ryto iki 6 val. vakaro
Šeštadienais iki 3 val. vakaro

MOVING
A. BENIULIS atlieka įvairius perkraustymus bei pervežimus iš tolimų ir artimų atstumų.
Tel. BIshop 7-7075

VIKTORO KOŽICOS Lietuviška gazolino stotis ir auto talsymas
Atliekami motoro remontai, lyginimo, dažymo darbai ir keičiamos dalys
CALL-ME-MOTORS CO.
5759 S WESTERN AVE. PR 8-9633

Vestuvių nuotraukos ir augštos rūšies fotografijos mūsų specialybė
PRECIN PHOTO STUDIO
(Incorporated)
EDVARDAS ULIS, sav.
4058 Archer Avenue
Telefonas VIrginia 7-2481

Remkite dien. Draugą!

PERKRAUSTYMAI — MOVING
Pigus sąžiningas darbas. Visi apdraudimai. Dėl artimų ir tolimų distancijų. Šaukite sekančiai.
ANTANAS VILIMAS
3415 SO LITUANICA AVE., CHICAGO, ILL.
Telefonas — FRontier 6_1882

JONAS GRADINSKAS
J. G. TELEVISION CO. • 2512 W. 47th Str. • FRontier 6-1998
PATARLĖ SAKO: GERAS PATARIMAS
BRANGESNIS UŽ AUKSĄ
Ateikite pasitarti su SPECIALISTU ir pažiūrėti TIKRŲ HI FI TELEVIZIJOS APARATŲ. 1958 m. spalvota TV, patefonai, radijai, HI FI vok. aparatai. Duodam išsimokėtinai. Priimam senus. Taisom.
Atdara kasdien iki 6 val., pirmad. ir ketv. iki 9 val. Sekm. uždaryta

Mes mokame Augštą Dividendą
MIDLAND Savings and Loan Association
INSURED
PER 40 METŲ VISŲ LIETUVIŠKŲ KOLONIJŲ SAUGIAUSIA IR PELNINGIAUSIA TAUPYMO BENDROVĖ
4038 Archer Avenue Tel. LA3-6719
AUGUST SALDUKAS Prezidentas

Pradėkit Taupyt Šiandien, Turėsit Rytoj!
Taigi, dabar pradėkite taupyti šioje lietuviškoje įstaigoje — BRIGHTON SAVINGS AND LOAN!
Kiekvieno taupytojo indėliai apdrausti iki $10,000.00
BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASS'N
4071 Archer Ave., į vakarus nuo California Ave.
CHARLES ZEKUS, Sekretorius
OFISO VALANDOS:
Pirmad., antrad., penktad. ir šeštad. 9 val. ryto iki 4:30 p.p.
Trečiad. 9 ryto iki 12 val
Ketvirtad. 9 val. iki 8 v.v

Kanadoje

O VILNIAUS NEUŽMIRŠK, LIETUVI!

Pavergus mūsų tėvynę raudonam bolševikui, pavergėjas Vilnių laiko priskyręs neva Lietuvai. Gi lenkai, nežiūrint, kur jie bebūtų — dabartinėj "gomulkinėj" Lenkijoj ar išeivijoj — tebetiesia savo rankas į mūsų istorinę sostinę. Todėl lietuviai turi ypatingai budėti. Labai reikalingą darbą atlieka išeivijoje sukurtoji Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjunga (VKLS). Tos sąjungos torontiškis skyrius spalio 12 d. Toronto lietuvių Prisikėlimo parapijos salėje buvo sušaukęs vilniečių suvažiavimą, kuriame aptarė savo praeities veiklą ir nustatė gaires ateičiai.

Dabartinė Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjungos Centro Valdyba yra šios sudėties: pirm. A. Juknevičius, vicepirm. P. Viščinis, sekr. V. Kulbokienė, ižd. dr. M. Alseikatė - Gimbutienė ir narys dr. P. Galinis.

Vilniaus dienos minėjimas

Po vilniečių lietuvių suvažiavimo spalio 13 d. VKLS Toronto skyriaus valdyba toje pačioje impozantiškoje Prisikėlimo parapijos salėje suruošė gana vykusiai praėjusį Vilniaus dienos minėjimą.

Dienos metu abiejose lietuvių bažnyčiose buvo atlaikytos šv. mišios vilniečių lietuvių intencija, o 4 val. p. p. įvyko minėjimas su oficialiąja ir menine dalimis.

Minėjimą pradėjo VKLS Toronto skyriaus pirm. vilnietis K. Baronas, pirmiausia pakviesdamas Toronto lietuvių Šv. Jono Krikštytojo parapijos kleboną kun. P. Ažubalį perskaityti invokaciją. Perskaitytieji invokacijos jausmingi žodžiai giliai smigo į atsistojusių ir susikaupusių lietuvių širdis.

Invokacijos žodžiai

"Tautų likimą vairuojančioji, teisingoji ir galingoji Apvaizda, globok ir stiprink Vilniaus krašto brolių ir seserų — vilniečių lietuvių — ryžtą ir ištvermę!

Jie, neturėdami laimės džiaugtis Didžiosios Lietuvos laisvės rytu, Vilniaus krašto okupacijoje, stiprinami Vilniaus miesto relikvijų, liko ištikimi amžinajai Lietuvos idėjai.

Viešpatie, mūsų broliai vilniečiai, būdami toli nuo savojo krašto, šiomis dienomis Toronte bandė aiškinti paslaptingąjį Geležinio Vilko sapną, kurio tik dalį teišsprendė žilagalvis Gedimino žynys . . . Tąjį sapną privalo aiškinti visa lietuvių tauta savo moksle, mene, tautos vienybėje ir ištvermingume.

Teišsisklaido Vilniaus bokštus gaubianti tamsioji audra, o virš Palaimintosios Mergelės aukuro tenušvinta Vilniaus krašto ir visos Lietuvos vaikams laisvės aušra.

Globok, Viešpatie, toli nuo savo tėvų žemės išblaškytus mūsų tautos vaikus vieningumo ir ištvermės malone, o mūsų broliams ir sesėms vilniečiams leisk veikiai grįžti į laisvą Gedimino miestą ir jo kalne pakelti tautos laisvės trispalvę, o Palaimintosios Mergelės papėdėje — uždegti padėkos ženkle apžadų žvakę".

Tolimesnė oficialios dalies eiga

Po invokacijos trumpą žodį tarė K. Baronas, nusikųsdamas, jog vilniečių lietuvių aspiracijos nebuvusios kaip reikiant suprastos netgi nepriklausomybės laikais pačioje tėvynėje Lietuvoje. Esą, kai jam tekę apsilankyti Kaune, vienas oficialus nepriklausomo Lietuvos pareigūnas tik tiek teradęs pastebėti, jog atvykęs iš Vilnijos svečias gerai kalbąs lietuviškai . . . Tuo esą tas žmogus tartum pasisakė lyg nežinąs, jog Vilniaus krašto lietuviai, nors didelės priespaudos slėgiami, visokiais būdais stengėsi išlaikyti dvi gimnazijas ir daugelį pradžios mokyklų, o tai ir padėjo jiems "mokėti gražiai lietuviškai kalbėti" . . . Anot K. Barono, ir išeivijoje daugelis nori identifikuoti Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjungą su biržėnų, alytiečių klubais ir pan. Deja, ištikrųjų jų paskirtis esanti visai kitokia, nors, kaip pranešėjas pabrėžė, jų veikla išeivijoje toli gražu ne santi pakankama, nes ir čia gyvenančius vilniečius dažnai yra apnikusi toji nelemta "materializmo liga", kuri ir kitus išeivius kamuojanti.

Generalinis Lietuvos konsulas Kanadai Vyt. Gylys savo žodį skaitė iš rašto, duodamas minėjimo dalyviams truputį istorinių duomenų apie Vilniaus vargus ir pabrėždamas dabartinę mūsų tėvynės Lietuvos kančią. Esą dabartiniai raudonieji mūsų tėvynės okupantai, tartum karčios lietuvių dalios pasaldinimui, jungia Vilnių, kaip sostinę, prie pavergtosios Lietuvos, tačiau lenkai tebekartoja, jog, Lietuvai atgavus laisvę, ji Vilniaus krašto neturėsiant. Taigi reikia budėti.

Po to žodį tarė Kanados Ukrainiečių Bendruomenės atstovas dr. W. Rasocha. Šis svečias kalbėjo ukrainietiškai keliolika minučių. Savo žodyje lietė Lietuvos ir Ukrainos likimą istorijos eigoje ir dabartinę sunkią abiejų kraštų dalią, primindamas taip pat grobuoniškas lenkų intencijas lietuviškojo Vilniaus ir ukrainietiškojo Lvivo atžvilgiu. Savo žodį svečias baigė dviemis lietuviškais akiniais: "Tegyvuoja lietuvių ir ukrainiečių draugystė!" ir "Tegyvuoja laisva Lietuva su sostine Vilniumi!"

Pagrindinę dienos paskaitą skaitė iš JAV atvykusi viešnia dr. Marija Alseikatė - Gimbutienė. Pirmiausia Ancevičienė, kaip buvusi prelegentės mokytoja dar vaikystės dienose, klausytojus supažindino su prelegente, gražiai ir charakteringai apibūdindama jos asmenį. Paskaitininkė labai gražiai aptarė pabaltiečių ir slavų ribas ir Lietuvos santykius su slaviškaisiais kaimynais amžių ir istorijos eigoje. Prelegentė pirmiausia labai gražiai ir jautriai kreipėsi į savo buvusius kaimynus vilniečius, pabrėždama, jog šioje salėje esama nemaža tų, kurie Vilniaus krašte anuomet į augštus berželius kėlė trispalves vėliavas, nežiūrėdami to, kad jiems gresdavo dažni okupantų persekiojimo padariniai. Toji praeitis juos ir surišusi, suartinusi taip, kad jie ir nūdien tarpusavyje yra vieningi, nežiūrint, kad gyvena svetur.

Po to Baronas pranešė asmenų pavardes ir organizacijų pavadinimus, kurie atsiuntė suvažiavimui sveikinimus. Tačiau jų tekstų dėl laiko stokos neskaitė.

Suvažiavimą sveikino Lietuvių Teisininkų Draugija, KLB Krašto Valdyba, KLB Toronto apyl. valdyba, vilnietė Salomėja Narkėliūnaitė, vilnietis Jeronimas Cicėnas — iš JAV, dr. M. Alseikaitė - Gimbutienė VKLS Centro Valdybos ir Vliko vardu, Kanados Lietuvių Socialdemokratų Sąjunga, dr. Pr. Ancevičius CCF lietuviškojo skyriaus vardu, Mažosios Lietuvos Bičiulių Draugija ir kiti.

Meninė dalis

Meninę programą atliko sol. Juzė Krištolaitytė - Daugėlienė iš Clevelando, savo dainavimo karjerą pradėjusi dar anais laikais Vilniuje. Solistei akompanavo muz. St. Gailevičius. Trečiąja menine pajėga buvo aktorė E. Dauguvietytė - Kudabienė iš Hamiltono.

Pirmąją dalį pradėjo sol. Krištolaitytė J. Gruodžio, A. Kačanausko, St. Šimkaus ir J. Tallat Kelpšos kompozicijų grupe.

Aktorė Dauguvietytė padeklamavo Brazdžionio ir Putino eilėraščius Vilniaus kuniqaikščių temomis. Miela buvo klausytis deklamavimo.

Po to minėjimo dalyviams dar teko girdėti ir gėrėtis dviemis solistės J. Krištolaitytės pasirodymais. Viename jų buvo padainuota Fr. Schuberto, K. Eckerto, Donizetti ir Eva Dell' Aqua kompozicijų, o kitame — trys arijos: iš Puccini operos "Gianni Schicci", Ch. Gounod "Fausto" ir G. Verdi "Traviatos". Ir to publikai dar neužteko! Solistė dideliu triukšmu buvo iššaukta "bisui".

Abi menininkės vieno mažo berniuko, jūrininko uniformoj, buvo apdovanotos gėlėmis. Pranešėju buvo K. Baronas. Minėjimas baigtas Tautos himnu.

Prie jėjimo buvo dalinamos šio minėjimo dalyviams programos ir renkamos aukos bei pardavinėjami vokai su Vilniaus atvaizdais. **Pr. Alšėnas**

DVI KATĖS

Šešiametė Mary Wilson, Chesterland, O., patenkinta čiulpia ledus, kad ant jos galvos ilsisi katytė, kuri ledais visai nesuinteresuota. (INS)

Welland, Ont.

Linksma komedija

KLB Wellando apyl. valdyba ruošia š. m. lapkričio 23 d. Wellande, slovakų salėje, 162 Hagar Str., (prieš alaus sandėlį) Kariuomenės šventės minėjimą.

Programoje — J. Paužuolio paskaita, po paskaitos — linksmoji dalis. Bus vaidinama komedija "Kas teisybė, tai ne melas" — iki ašarų juokingi medžiotojų ir meškeriotojų nuotykiai. Šokiam gros puiki muzika, veiks turtingas bufetas. Pelnas skiriamas Niagara Falls ir Wellando šeštadieninėms lietuviškoms mokykloms paremti. Kviečiame visus mielus tautiečius savo gausiu atsilankymu paremti mūsų jaunimo tautinį auklėjimą. Programos pradžia — 6:30 val. vak. **Apyl. valdyba**

Chicagoje

Pagerbtas susivienijimo veikėjas

Chicagos šiaurėje veikia gana gausi LRKSA kuopa. Kuopos valdybos pirmininko ir nenuilstančio visų lietuviškų organizacijų nuoširdaus rėmėjo ir nario Jono Lebežinsko ir valdybos nario Vlado Struogos pastangomis ir rūpesčiu spalio 13 d. Šv. Mykolo parapijos salėje šios kuopos sekretoriaus Stasio Šarausko garbei jo gimtadienio proga surengė jaukų pobūvį. Pagerbime gausiai dalyvavo kuopos nariai su savo šeimomis ir svečiais. Šios kuopos narys kun. dr. A. Juška, be pareikštų gražių linkėjimų St. Šarausko adresu, pateikė apžvalginį pranešimą apie šiais metais įvykusį susivienijimo seimą. Nuoširdžių linkėjimų pareiškė susivienijimo nariai Bacevičius, Pračkaila, Griškėnas, Kuinys ir keletas moterų.

S. Šarauskas yra naujas ateivis. Per pastaruosius penkerius metus pavyzdingai tvarkydamas susivienijimo reikalus, narių tarpe jis įsigijo pagarbą ir dėkingumą. Ta proga jam buvo įteikta piniginė dovana.

Mūsų organizacinėje veikloje reikėtų daugiau panašių veikėjų. **Matas K.**

Philadelphia, Pa.

A. Kuprevičiaus koncertas

Pabaltijo Moterų Tarybos lietuvių atstovybės valdyba Philadelphijoje nebe juokais užsimojo varyti kultūros vagą savo tautiečių tarpe. Šios organizacijos rūpesčiu, spalio 26 d. į Philadelphia, Pa., atvyksta žymus lietuvis pianistas Andrius Kuprevičius. Ne tik kraštutiniam entuziastui, bet ir šiek tiek muziką mėgstančiam mūsų žmogui, vertėtų pasinaudoti šia reta proga ir spalio 26 d. Pennsylvanios universiteto muzėjaus salėje (34 ir Spruce gatvių kampas, W. Phila.) išgirsti jo įvykstantį pianino koncertą — rečitalį.

Andrius Kuprevičius nėra eilinis pianistas ne tik mūsų lietuviškoje padangėje, bet ir iš viso tarptautiniame muzikos pasaulyje. Tai yra savo studijų darbe reto darbštumo ir užsispyrimo menininkas, pirmas pianino pamokas gaves iš savo motinos, o paskui slinko ištisa eilė studijų metų pas pirmaeilius profesorius, pradedant prof. Ručizkiu valstybinėj konservatorijoj Kaune, kur virtuozinį kursą baigė 1939 metais. Paskui eilę metų gilino pianino studijas Berlyne, Vienoje ir Prahoje.

Kad Andrius Kuprevičius yra ne kasdieninis menininkas, parodo ir ta aplinkybė, kad jis, būdamas palyginamai dar labai jaunas, su koncertais ir su nepaprastu pasisekimu suskubo apkeliauti Austriją, Vakarų Vokietiją, Šveicariją, Argentiną, Urugvajų, Paragvajų, Kanadą ir visą eilę didžiųjų JAV miestų, pvz. Chicagą, New Yorką, Detroitą, Rochesterį, Los Angeles, Cleveland, Washington, Hartford ir kitus.

Šios šalies augštosios muzikos sferos ir jų spauda kiekvieną svetimšalį menininką sutinka labai santūriai ir kritiškai, tačiau Andr. Kuprevičius, kaip augštos klasės pianistas, ir Amerikos muzikos kritikų visur jau išsyk buvo gerai įvertintas.

Philadelphia laukia jo pasirodant. **Juozas Strolia**

New Haven, Conn.

Dvigubai atžymėjo darbščią lietuvaitę

Nijolė Bagdonaitė, dirbanti Yle universiteto laboratorijose, susilaukė dvigubo atžymėjimo: gavo algos pakėlimą 1,000 dolerių daugiau metams ir šiomis dienomis Yale universitetas prisiunte 400 dolerių čekį studijų išlaidų apmokėjimui.

Mrs. Claire Fulcher, įteikdama čekį pastebėjo: "Tamsta gali būti išdidi, kad Yale universitetas apmoka mokslo išlaidas, studijuojančiai kitame universitete."

Nijolė Bagdonaitė studijas tęsia University of Bridgeport.

Toliau Claire Fulher palinkėjo N. Bagdonaitei ištvermės moksle ir leido suprasti, kad ji būtų laiminga ir daugiau čekių įteikti svetimos tautos dukrai, kurios gyvenimo džiaugsmą — motiną — dar ir dabar, nors jau pripažinę antros klasės invalide, raudonieji ponai kankina Sibire. **Vienas iš D. P.**

Hartford, Conn.

Tinklinio rungtynės

Spalio 26 Hartforde numatomos tinklinio rungtynės tarp Hartfordo ir Bostono. Rungtynės įvyks 3 val. p. p. Colts parke. Vakare 7 val. lietuvių parapijos salėje (kampas Broad ir Capitol gatvių) bus šokiai ir veiks bufetas.

Rungtynes ir šokius ruošia Žalgirio būrelis ir Hartfordo sporto klubas Grandis.

Andrius Tvirbutas

½% PADIDINA DIVIDENDĄ!

CRANE SAVINGS AND LOAN ASS'N
2555 WEST 47th STREET LAfayette 3-1083
B. R. Pietkiewicz, prez.; E. R. Pietkiewicz, sekr. ir advokatas
Mokame aukštus dividendus. Keičiame čekius. Parduodame ir perkame valstybės bonus. Taupytojams patarnavimai nemokamai.
Pradėkite taupyti atidarydami sąskaitą šiandien. Apdrausta iki $10,000
Darbo valandos: pirmad. ir ketvirtad. nuo 9 iki 8 vai. vakaro
Antr. ir penk. 9 iki 5; treč. uždaryta; šešt. nuo 9 iki vidurdienio

SUNNY BROOK
Kentucky Blended Whiskey

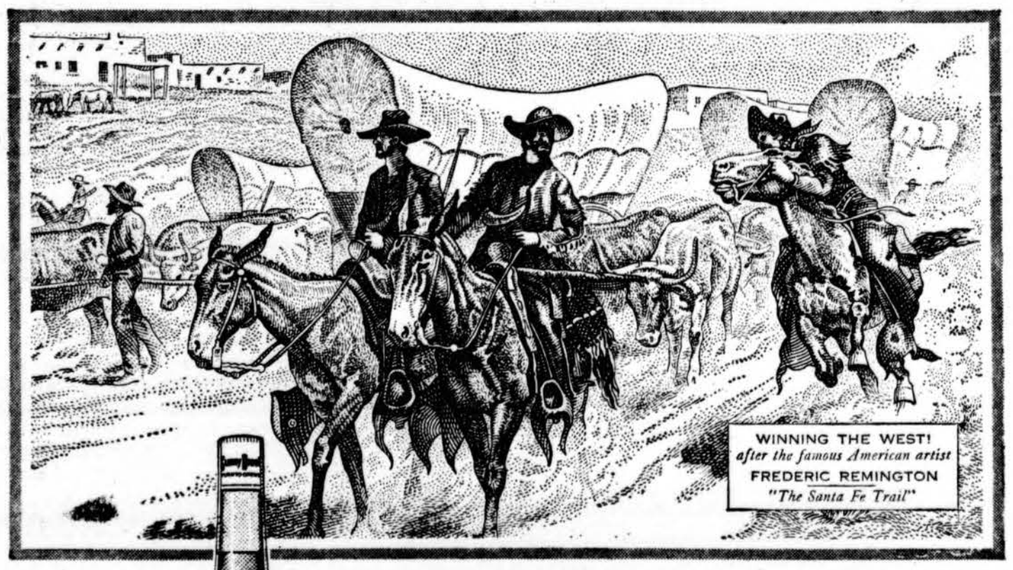

"Cheerful as its name"
$4.50
4/5 Qt.

NOTE TO STRAIGHT BOURBON BUYERS:
The finest of fine straight bourbons come from Kentucky. Ask for Sunny Brook Kentucky Straight Bourbon!

The great whiskey of the Old West is winning new friends everywhere!

Švelniausioji iš puikiųjų Kentucky whiskies turi skonį, lengvumą, kokybę kuria jus laimės!

Vakarų "traiblazers" pažino whiskey . . . jie Sunny Brooks išgarsino! Šiandien dėl Sunny Brooks švelnumo ir skonio ji tapo viena iš Amerikos pirmaujančių whiskių.

THE OLD SUNNY BROOK COMPANY, LOUISVILLE, KENTUCKY DISTRIBUTED BY NATIONAL DISTILLERS PRODUCTS COMPANY • BOTH 86 PROOF • KENTUCKY BLENDED WHISKEY CONTAINS 65% GRAIN NEUTRAL SPIRITS

THE BIGGEST DOLLAR IN THE WORLD IS THE DOLLAR YOU SAVE.

Remiantis Chicagos Savings Bendrovės praeitimi, nuo pat jos įsikūrimo 1924 metais, jos pavyzdinga biznio tvarka, ypatingai indėlių saugumo ir dividendų našumo atžvilgiu, nėra saugesnės ir pelningesnės įstaigos pasidėti taupomus pinigus. Pasidėję taupinius pas mus gausite ne tiktai saugumą — jų apdraudimą iki $10,000.00, augštą dividendą, bet ir daugelį kitų patarnavimų veltui, už kurinos kitose įstaigose turėtumėte mokėti.

Taupytojų patogumui Chicagos Savings Bendrovės įstaiga yra viena iš gražiausiai ir moderniškiausiai įrengtų visoje Illinois Valstybėje.

Lietuviai gyvenantieji už Chicagos ribų, nežiūrint kurioje Suvienytų Valstybių dalyje jie begyventų, gali taupyti pinigus paštu.

Rašykite dėl informacijų. Mūsų turtas $21,000,000.00.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
0245 So Western Ave. Tel. GRovehill 6-7575 Chicago, Illinois

Sąryšyje su Taupymo ir Skolinimo savaite, CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION skelbia tą savaitę "Open House". Visą savaitę nuo pirmadienio spalio 21 d., 12 val. iki spalio 26 d. 1 val. p.p. bendrovės puošniame pirmame augšte svečiai bus vaišinami kava, riestainiais ir kitokiais skanumynais. Vaikai atėję su tėvais gaus saldainių, "cracker jack" ir "piggy banks" dovanų.

Visi kviečiami užeiti išgerti kavutės ir apžiūrėti vieną iš gražiausių taupymo ir skolinimo bendrovių Illinois valstybėje.

Atdara: pirmadienį nuo 12 iki 8, antradienį ir penktadienį nuo 9 iki 4, ketvirtadienį nuo 9 iki 8. Trečiadienį uždaryta visą dieną, o šeštadienį nuo 9 iki 2 valandos po pietų.

ŠUO RAKETOJ

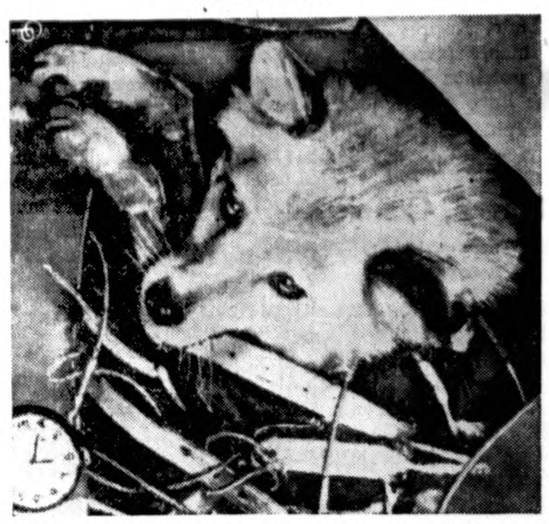

Raketos viršunėje yra apgyvendintas šuo. Raketa pakyla ligi 130 mylių augščio. Instrumentais parodoma kaip šuo tokiam augšte jaučiasi. Šią nuotrauką buvo įsidėję Rusijos laikraščiai. (INS)

LIETUVOS GENERALINIO KONSULATO NEW YORKE PAJIEŠKOMI ASMENYS

Bandzevičienė - Mažeikaitė, Antanina Regina, duktė Teofiliaus, vyras Bandzevičius Antanas,

Barauskas Antanas, sūnus Juozo, nuo Žigaičių,

Bendoraitienė Marija, vyras Adomas, vaikai Adomas ir Aldona, kilę iš Marijampolės ap.,

Bielevičiūtė Marytė, išvykusi iš Kauno 1944 m.,

Borža Baltrus,

Buzelauskienė Viktorija,

Daunys Kazys, sūnus Jokūbo, nuo Rokiškio,

Dudučiūtė - Kurkulionienė Ona, ir Kurkulionis Jonas,

Gudonis Pranas, sūnus Petro, iš Panevėžio m.,

Jašinskas Jonas ir Mykolas, kilę nuo Biržų,

Jesulevičius Jonas, sūnus Jono, iš Pieščių k., Panemunės parap., Šakių ap.,

Jokubavičius A. J., iš Vadoklių, Panevėžio ap.,

Karenga Pranas, sūnus Jurgio,

Kurkulionis Jonas ir Dudučiūtė-Kurkulionienė, Ona,

Lukoševičienė - Staškutė, Juzė.

Lukošius Jonas, sūn. Nikodemo, nuo Vainuto,

Mikenas Jonas, mokytojas, gyvenęs Šilutėje ir Kaune,

Mockus Vincas, sūnus Vinco,

Pavilonis, Antanas, sūnus Petro, ir jo sesuo Staniškienė, Petrusė,

Pavilonis Julius, sūn. Kazio, g. Argentinoje.

Pyragis Vincas, sūnus Juozo.

Šneiderienė Anelė, vyras Augustas, vaikai Algirdas, Miliutė, Onutė, Ramutė ir Rita,

Stakutis Jonas,

Staniškienė Petrusė d. Petro ir jos brolis Pavilonis, Antanas,

Staškus Pranas, sūnus Juozo,

Strockis Petras,

Vanagaitės, dvi seserys, dukterys Jokūbo Vanago,

Vitkus Pranas, sūnus Juozo, iš Juškaičių k., Šiluvos val.,

Vitkutė Ona, duktė Jono, iš Juškaičių k., Šiluvos val.,

Vyšneveckis - Vyšniauskas Antanas ir

Zitkevičius Vilius.

Jieškomieji arba apie juos žinantieji maloniai prašomi atsiliepti į:

Consulate General of Lithuania
41 West 82nd Street
New York 24, N. Y.

Pajieškojimas

ANELEI MAKAROVIENEI yra iš Lietuvos laiškas nuo dukters Marytės. Prašom kreiptis pas — **Eleną Prekerienę, 383 Pine St., Brooklyn 8, New York.**

Jieškomas ALEKSAS KADZIONIS, s. Alekso, g. Piktagalių k., Kovarsko v., Ukmergės apskričio. Jieško sesuo Bronislava iš Sibiro. Atsiliepti arba apie jį žinantieji pranešti šiuo adresu — Pr. Kalvaitis, 5 Orchard Hill, Hamilton, Ont. Canada.

Jieškomas JUOZAS VIRBISKIs, sūnus Grigoriaus. Jieško jo motina ir jo brolis iš Sibiro. Dėl smulkesnių žinių ir adreso kreiptis pas — B. Elzbergą, 50 Maple Ave., Trenton 8, New Jersey.

Jieškoma ONA ATKOČAITYTĖ ŽYVATKAUSKAS. Jieškoma ginių iš Lietuvos. Atsiliepti — A. Barčui, 1108 Bohland Ave., Bellwood, Ill.

Jieškomas JUOZAS ŠAKELIS, s. Kazio, gimęs 1902 m. Liepojoje. Jis arba žinantieji apie jį pranešti — A. Arimas, R. R. 1, Vienna, Ont., Canada.

CLASSIFIED AND HELP WANTED ADVERTISEMENTS

REAL ESTATE

2 po 5 kam., 2 aut. paražas. $18,500
2 po 4, 1-5, kraut., 2 aut. gar. $35,000
5 kam., 2 aut. gar., porčiai. $17,500
1 a. 5 k., II a. 7 k., 2 kar. gar.$17,500
Turime ir daugiau namų pasirinkimui
S.A. AGLINSKAS Real Estate
2439 W. 69 St. HE. 4-8292

[illegible] DRAUGE [illegible] nes jis yra plačiausias skaitomas lietuvių dienraštis o skelbimai [illegible]

ĮVAIRIOS ŽINIOS

Degtinė negydo

Gydytojų tvirtinimu, visos užkrečiamosios, o taip pat ir plaučių ligos, kaip plaučių džiova ir panašios, irgi daugiausia plinta geriančių žmonių tarpe. Plaučių uždegimu susirgusius alkoholikus labai sunku ir išgydyti. Todėl reikia rauti iš mūsų tautos tuos pretaringus įsitikinimus ir pražūtingus prietarus, tą tamsų įsitikinimą, kad svaigalai, ypač degtinė, gelbsti nuo užsikrėtimo bei susirgimo įvairiomis ligomis.

Dėlto reikia šalinti bjaurius girtavimo papročius, pradedant pirmoj eilėj nuo savęs, nuo savo šeimos.

Ūkio mokykla misijose

Maryknoll misionieriai Molinoje, Čilės valstybėje, turi žemės ūkio mokyklą, kuri gyvuoja jau 10 metų. Šalia žemdirbystės ten mokoma stalių amato, mechanikos, gyvulinkystės, elektrotechnikos, metalo darbų ir kitų amatų.

Komunistai protestantų sąjūdy

Žurnalas "American Mercury" 1957 m. spalio mėn. numery, 88 pusl. praneša, kad vadinamame The World Council of Churches centriniame komitete yra keturi žinomi komunistai: Hromadka, Chabada, Pap, Veto.

Perskaitę "Draugą" duokite kitiems

REAL ESTATE

ČIA PAT PRIE MARQUETTE PK.
6 kamb. mūr. bungalow, užpakalyj 4 kamb. atskiras med. namas. 4 karų garažas ir tuščias kampinis 50 pėdų sklypas. Viskas $25,000. Galima pirkti atskirai tik slypą už $7,500, arba atskirai abudu namus už $18,000. A. Rėklaitis.

GROCERY — SELF-SERVICE
Arti Western ir 79th. Savaitinis pardavimas virš $2,500. Prekės su visais įrengimais tik $10,500. A. Katilius.

LIETUVIŠKO TIPO
Mūr. 6 kamb. namas. Platus kampinis sklypas. Moderniškai įrengtas viduje. Arti parkas ir 63 gatvė. Palankus savininko finansavimas. — $26,500. Volodkevičius.

7 KAMB. MŪR. BUNGALOW
Marquette Parke. Dvigubas garažas. Tik $18,400. A. Linas.

PRIE GERO SUSISIEKIMO
Netoli TT. Marijonų. 6 kamb. geram stovyj mūras. Gražūs įrengimai. Plieno konstrukcija. Šildymas karštu vandeniu — gazu. Užpakalyj kitas 3 k. gražus namas. Prie to dar 30 pėdų sklypas.
Viskas tik $22,000. A. Sirutis.

P. LEONAS
REAL ESTATE
2735 West 71st Street
Visi telefonai: WAlbrook 5-6015

PIRKITE ir parduokite savo nekilnojamą turtą per mano įstaigą. Naudokitės mano teisingu patarnavimu.
E. KURŠIUS
REAL ESTATE SALES
REpublic 7-9400

MARQUETTE MANOR.
2-jų augštų mūr. naujai atremontuotas 2 po 6 k. Kabinetinės virtuvės, alyvos, radiatorių šild., garažas. Už prieinamą kainą.

GAGE PARKE
5 k. mūr. bungalow (galimybė padaryti 3 mieg.). Plytelių virtuvė ir vonia. 33 pėdų sklypas. Gazo šild. Garažas. $18,500.

KITUR. 2 augštų medinis 2-6 ir 3 kmb. Cottage. 50 pėdų sklypas su $135.00 mėnesinių pajamų ir savininkui butas. Aluminum langai, garažas pilna kaina $16,000.

Cicero ir 64th St. 5 k. mūr. T. H. su modern įrengtu rūšiu, 12 m. senumo. Alyvos šildymas. Plytelių virtuvė ir vonia. $13,500.

PASITEIRAUKITE mūsų namų sąraše ir įsitikinsite gerais pirkiniais
V A R P A S Real Estate
Insurance. Notary Public
5916 So. Western Ave.
PRosp. 8-2234 arba HEm. 4-7085

Netoli Labdarių ūkio 32 ak. gražus ąžuolynas ir dirbama žemė, 6 k. namas ir 3 ūkio trobesiai.
2 sklypai ir 2 namai, abu 2 augštų, 2 aut. gar. $8,000, įmokėti $1,500.
5 kamb. namas ir 1 ak. žemės $8,000.
P. ABROMAITIS REALTY
Telef. LEMONt 1286
1000 Illinois St., Lemont, Ill.
Chicagoje: V. A. MAŽEIKA.
Telef. COmmodore 4-5138.
10838 So. Wabash Ave.

Savininkas parduoda

5 kamb. mūrinį bungalow. Uždaras porčius. Gazu apšild. karštu vandeniu. Keramikos plytelių vonia. Gazinė krosnis. Šaldytuvas ir automatiška skalbiamoji mašina. 2 autom. garažas. Daug priedų. $17,800.

7754 S. LAFLIN
ST 3-7336

Prieš pirkdami ar parduodami namus, biznius, sklypus ar ūkius atlankykite mus.
KUTRA-NORKUS REALTY
REAL ESTATE-INSURANCE
NOTARY PUBLIC
2405 W. 51 St. WAlbrook 5-5030
PRospect 8-3579 (vak. ir sekm.)

Šioje nekilnojamo turto pardavimo įstaigoje perkant ar parduodant, jūsų laukia greitas ir teisingas patarnavimas.
N O R V I L A
REAL ESTATE SALES
2600 W. 59th St. Tel. PRospect 8-5454

REAL ESTATE

mūr. 3 bt. kraut. e. š. gar. — 23,400
mūr. 3 bt. išdek. e. š. gar. — 24,500
med. 2 bt. e. š. gar. g. stovy — 15,900
mūr. 6 kb. naujas, lid. lot. — pigiai.
Yra pigių ir pelningų namų sąrašas
A. BUDRECKAS, Realty
4081 Archer Ave., LA 3-3384

BRIGHTON PARKE:
Med. 5 kamb. 2 mieg., sklepe paruošta įrengti butą, centr. šildymas, garažas, dideli miegamieji.
Med. 6 ir 4 kamb., 50 p. sklypas, gazo pečiais šild., kaina 12,000.
Med. 2 po 4, centr. šildymas, labai gera vieta.
Mūr. 2 po 6, centr. šild., arti mokyklų.
Mūr. du namai: 6, 3 kmb. ir krautuvė ir 5 kmb. 68 pėdų skl., arti susisiekimo ir pirkimų centro, geros pajamos.

GAGE PARKE:
Mūr. 4 kmb. su krautuve, moderniški buto ir krautuvės įrengimai, puiki vieta 2 asmenims. Pigiai.
Mūr. 5 butai po 4 kmb., centr. šildymas, gražiai atrodantis namas, moderniški butai, kaina 44,000.

ŠV. KRYŽIAUS PARAPIJOJE
Taverna su visais įrengimais, didelė sale ir butu, žema nuoma, labai prieinama kaina dėl susidėjusių apl.
Med. 6 butai po 5 kmb., geros pajamos, gerai sutvarkyti butai, 18,500. Vienas butas laisvas pirkėjui.

ŠIMAITIS REALTY.
2737 W. 43rd St., CL 4-2390

Med. 2 a., II a. 5 dideli kamb., centr. šild. angl., garažas. $14,500.
Mūr. 2 b. po 5 k., centr. šild. gazu, garažas. $28,000.
Med. 2 a. 3 but., šild. rad., alyva. Pajamų $210 mėn.
Mūr. 2 a. po 6 k. cent. šild., sklyp. 31 pėdų, garažas. $28,000.

M. ŠIMKUS
REAL ESTATE
4259 So. Maplewood Ave.
Tel. CLiffside 4-7450; Res. YArds 7-2046

BRIGHTON PARKE, 6 kamb. cottage, ant plataus 72 pėdų sklypo. Daug saulės ir šviesos. ½ bloko nuo parapinės mokyklos. 2 automobiliams garažas. Pamatę šį namą būsite sužavėti. Įmokėti tik $4,000.
42nd & Campbell Ave. 5 kamb. cottage. Yra English basement, kuriame pravesta vandens ir kanalizacijos vamzdžiai, galima įrengti gerus kambarius. Garažas. Įmokėti tik $4,500.00.
4 kamb. namas. Pilna pastogė ir rūsys. Gazu apšild. Žieminiai langai-sieteliai. Gražiai apsodintas, 2 autom. garažas. Sav. turi parduoti; pirko didesnį namą.
Taip pat turime daugiau nuosavybių duodančių geras pajamas ir prekybinių namų.
Turime rimtų pirkėjų, todėl prašome turinčius parduoti namus kreiptis į raštinę ir mes mielai patarnausime parduodami Jūsų namus.

SHUKIS REALTY
6433 So. Pulaski St.
Telef. LUdlow 5-5900

MARQUETTE PARKE
Stiprus ir naujai dekoruotas mūr. 2 po 6 kamb. 2 autom. mūr. garažas. Centr. šild. Modern. vonia. Norima parduoti šią sav., todėl pirksite pigiau.
Mūrinis — 3 po 5 kamb. (3 mieg.) ir krautuvė. Garažas. Centr. šild. Platus sklypas. Geras namas. Kaina $47,000.

GAGE PARKE
Šviesių plytų kampinis. 7 po 4 kamb. 2 autom. mūr. garažas. Centr. šild. Prieinama kaina.
Prie 64-tos ir Union Ave. 8 butų mūr. Naujas centr. šild., alyva. $7,800 pajamų. Kaina $31,500.
Mūrinis — 4 po 6 kamb. Ant 50 pėdų sklypo. 3 kamb. "cottage". 2 autom. garažas. Centr. šild. $3,400 pajamų. Mažos išlaidos. Kaina $24,500.

V E N T A
4077 So. Archer Ave.
LAfayette 3-3881

MARQUETTE PARKE savininkas turi skubiai parduoti mūr. bungalow. **6632 S. Mozart St. PR 8-0087.**

Skelbtis "DRAUGE" apsimoka, nes jis yra plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis, o skelbimų kaina yra prienama visiems.

Pirkit Apsaugos Bonus

BUILDING & REMODELING

Nauji namai, garažai, įvairūs pataisymo, pertvarkymo (remodeling) darbai.
VACYS PETRAUSKAS
BUILDING CONTRACTOR
4327 S. Campbell Av., Chicago 32, Ill.
Tel.: YArds 7-9675 arba CL 4-7450

VIKTORAS ŠIMAITIS
GENERAL CONTRACTOR
Stato rezidencinius ir komercinius namus, pasiūlo sklypus, rekomenduoja planus; išrūpina statybos kreditus. Skamb. vak VI 7-4229
Namų tel Bishop 7-3340
2737 West 43rd Street

Namų statyba, įvairūs pataisymai ir pardavimas. Jei norite pirkti ar užsisakyti namą, kuris būtų geral išplanuotas, patogus, gražus ir pigus, pirkite ar užsisakykite pas
V. ŠIMKUS
Susitarti šaukite **TErminal 9-5531** nuo 5 val. p. p. kasdien ir sekmadieniais nuo 10—4 val. Adresas: **515 Nolton, Willow Springs, Ill.**

J. BREIVE and SON
CONSTRUCTION COMPANY
1442 S 48th Ct., Cicero 50, Ill.
Statome naujus namus ir garažus. Atliekame visokių trobesių ir patalpų įvairius remonto darbus, skubiai gerai ir pigiai.
Šaukite DAnube 6-2793 nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro
Tel. OLympic 2-5121 nuo 6 val. vakaro iki 11 val. vakaro

LIETUVIŲ STATYBOS BENDROVĖ
MŪRAS
Builders Gen. Contractors
Atlieka planavimo ir statybos darbus gydytojų ofisų, gyvenamųjų ir viešųjų pastatų.
Namų įkainavimas ir įvairūs patarimai nemokamai.
Kreiptis šiuo adresu:
JONAS STANKUS
Raštinės ir buto telefonas
PRospect 8-2013
6800 SO CAMPBELL AVE
Chicago 29, Ill.

Statome
NAMUS IR GARAŽUS
MASTER BUILDERS
General Contracting Co.
(Sav. V. Sodeika ir J. Skorubskas)
1600 S. 48TH CT. CICERO 50, ILL.
Tel. OLympic 2-7381; TO 3-4236
ir atliekame visus statybos ir pertvarkymo (remodeling) darbus

PROGOS — OPPORTUNITIES

PARDUODAMAS NAMAS IR MAISTO KRAUTUVĖ. Geras biznis. Geroj vietoje, Brighton Parke. Apžiūrėti galima kasdien; sekmad. iki 12 val. **4140 S. Maplewood Ave.**

MAISTO KRAUTUVĖ su 5 kamb. Mūrinis namas. Galite pirkti su namu arba tik biznį. Teirautis asmeniškai —
7200 S. CAMPBELL AVE.
REpublic 7-7265

ĮSIGYKITE DABAR

STASYS DŽIUGAS
Kiškučio Vardinės

Tai gražiausia dovana mūsų mažiesiems skaitytojams. Meilė tėvų žemei, mažųjų džiaugsmai ir dail. Vl. Stančikaitės gražios iliustracijos šią knygą padarė daugiausia mėgiama mažųjų skaitytojų tarpe. Kaina $1.50.

Užsakymus kartu su pinigais siųskite
DRAUGAS
4545 W. 63rd Street
Chicago 29, Ill.

HELP WANTED — FEMALE

IMMEDIATE OPENING
BOOKKEEPERS
ASSISTANT
Experienced in machine bookkeeping. 5 day week.
Pleasant air-conditioned office.
Victory 2-7340

MISCELLANEOUS

SILDYMAS

A. Stančiauskas instoliuoja visų geriausių Amerikos firmų gazu ir alyva kūrenamus pečius furnaces), visų dydžių orą vėsintuvus (Air conditioners) ir atlieka visus skardos darbus
1546 S. 49th Court, Cicero
Tel. OLympic 6-0775 nuo 8 val. ryto iki 5 val. vakaro.
Telefonas nuo 5 val. vakaro: OLympic 2-6752

LIET. APDRAUDOS AGENTŪRA
Visų rūšių apdraudos. Automobilių finansavimas. Notariatas. Valstybės patvirtinos kainos.
Prieš darydami apdraudas kitur pasiteiraukite pas mus
JONAS KIRVAITIS
WAlbrook 5-5671
INTERSTATE INSURANCE AGENCY
6108 S. Ashland Ave., Chicago 36, Ill.

IŠNUOMUOJAMA — FOR RENT

NAMŲ SAVININKAI!
Tarpininkaujame butų išnuomavimui. Patarnavimas veltui. Turime lankiančiųjų sąrašą.
VARPAS Real Estate
5916 So. Western. PRospect 8-2234

ĮSIGYKITE DABAR !

Tėvai, įsigykite ir duokite savo vaikams paskaityti gausiai ir spalvotai iliustruotą VANDOS FANKIENĖS pasakų knygą —
KARALAITĖS GINTARES ILGESYS
Be to, šioj knygoj atspausdinta kita pasaka — BALTOJI LELIJA. Viršelį ir iliustracijas piešė Ses. Mercedes. 48 pusl. Kaina $1.25. Pinigus ir užsakymus siųsti:
"DRAUGAS"
4545 W. 63rd Street, Chicago 29, Ill.

Ar jau perskaitei P. Kesiūno romaną
Tarp Žalsvų Palapinių?

Dr. A. Baltinis savo recenzijoje apie šį romaną taip rašo: P. Kesiūno romanas "Tarp žalsvų palapinių" gražiai iškelia tą pasiaukojimo didumą, kurį bevilčiškoje kovoje dėl tautos laisvės parodė Lietuvos partizanas, tą idealizmą, kuriuo degė mūsų jaunimas, liedamas kraują dėl savo žemės, tuos didžiuosius nuostolius kuriuos mums reikėjo pakelti dviejų okupacijų replėse. Todėl šį romaną skaitome su malonumu ir dideliu susidomėjimu. Ypač romane minimi žygiai žavės jaunimą ir kels jo dvasią. Šis romanas, atskleidžiąs mūsų herojiškai tragiškus epizodus, yra šviesus spindulys tremties idealizmo ugdyme
296 pusl. Kaina $3.00
Užsakymus kartu su pinigais siųskite
"DRAUGAS"
4545 West 63rd Street
CHICAGO 29, ILL.

PER PASAULĮ KELIAUJA ŽMOGUS
Bernardo Brazdžionio poezijos rinkinys. Nedidelis skaičius šios knygos gautas šiomis dienomis "Draugei", 4545 W. 63rd St., Chicago 20, Ill. Knygos kaina kietais viršeliais $2.

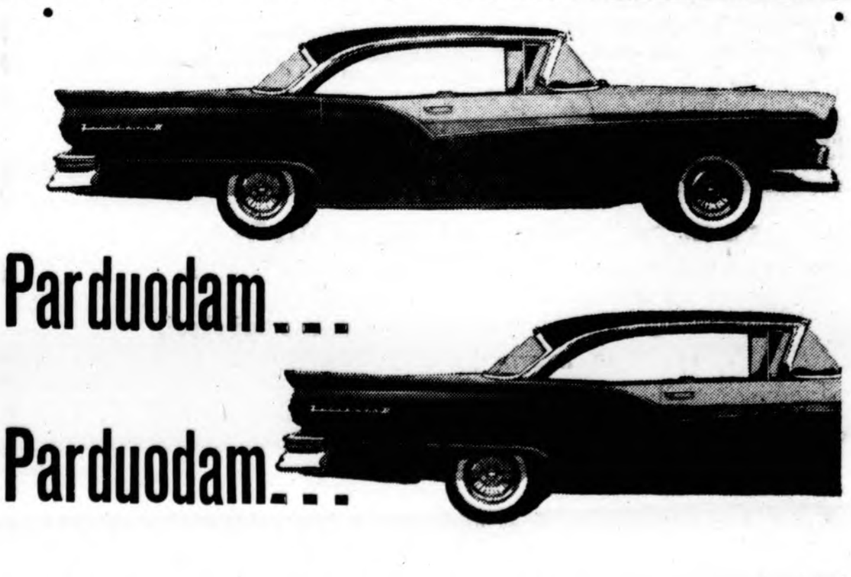

ir jau beveik išparduoti!

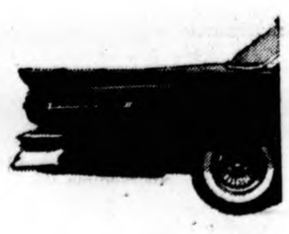

Visiškai naujі '57 Fordai mūsų "showroom" — salėse ir mūsų kiemuose tai paskutinioji šių metų modelių siunta, kurią beturėsime. Tad jei norite įsigyti šio seznono vertingiausį automobilį... už šio sezono patrauklіausias kainas... pirkite dabar! Atminkite! Augštesnės medžiagų kainos pakels 1958 m. automobilių kainas — kita didelė priežastis kodėl patartina pirkti '57 Fordą... jo kaina žemiausia iš trijų neaugštų kainų automobilių.*

Užeikite ir nupirkite Amerikos mėgiamiausį automobilį! Jūs išvažiuosite su žemu, ilgu gražaus stiliaus automobiliu, turinčiu Thunderbird V-8 jėgą ir naujų built-for-keeps "Inner Fordu". Šis yra paskutinysis mėnuo, jei norite sutaupyti perkant naujos rūšies Fordą. Tad veikite dabar! Pamatysite kad Fordas yra ne tik pigiausias iš trijų pigiųjų automobilių... bet ir tekainuoja mažiau juo važiuoti, daugiau vertas įkeičiant. Ir jūs dar gausite nepaprastą augštą įkeitimo kainą.

*Remiantis gamintojų siūlomų kainų sąrašu.

Dabar pats geriausias laikas įsigyti naują
FORD F.D.A.F.

JŪSŲ APYLINKĖS FORD DYLERIS

Jei esate susidomėję A-1 vartotu automobiliu — būtinai pamatykite Ford'ų pardavėją

VIRŠ 15,000,000 Amerikos gyventojų žino,

kad taupyti apdraustose Taupymo ir Skolinimo Bendrovėse yra saugu ir pelninga.

Universal Savings and Loan Association užtikrina saugumą ir gražų pelną.

Saugumą užtvirtina Suvienytų Valstybių valdžios agentūra iki $10,000.00 kiekvienam indėliui ir reikalingi rezervai, o pelną — patyrusių ir sąžiningų vedėjų pastangos.

Galite taupyti atvykdami asmeniškai ar per laiškus. Bus greitas ir draugiškas patarnavimas.

Dėl paskolų ir visais finansiniais reikalais kreipkitės į:

UNIVERSAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
1800 S. Halsted Street, Chicago 8, Illinois

KNYGA,
Kokios pasirodo tik retais laikotarpiais.

PREMIJUOTASIS DRAUGO ROMANAS

Didelė Lietuviškos buities knyga, išrinkta iš daugelio kūrinių Jury Komisijos ir nepaprastai palankiai sutikta skaitančios visuomenės.

Aplankas dail. J. Paukštienės. Lietuviškos Knygos Klubo leidinys. 434 psl. Kaina $4.00.

Užsakymus ir pinigus siųskite
DRAUGAS
4545 West 63rd Street
Chicago 29, Illinois

Biznieriams apsimoka skelbtis dienr. "Drauge".

BALTIMORĖS ŽINIOS

ATEITININKŲ ŠVENTĖ

Bendra Baltimorės moksleivių, studentų ir sendraugių ateitininkų metinė šventė šiais metais švenčiama Kristaus Karaliaus pagerbimo dieną, sekmadienį, spalio 27 d. Ateitininkams, pasirinkusiems savo šūkiu "Visa atnaujinti Kristuje", švęsti savo organizacijos tradicinę šventę ir drauge pagarbinti Kristų Karalių, ypatingai pritinka. Šiai šventei baltimoriečiai ateitininkai, ypač moksleiviai, jau kuris laikas gyvai ruošiasi. Šią dieną dvylika moksleivių ir keli studentai yra pasiryžę duoti iškilmingą pasižadėjimą. Šioje šventėje pirmą kartą Baltimorėje pasakys kalbą kariuomenės bandymų srityje tarnaująs dr. Č. Masaitis. Šventėn kviečiami ateitininkų tėvai, artimieji ir svečiai. Programa pradedama pamaldomis Šv. Alfonso lietuvių parapijos bažnyčioje 8:30 val. Tolimesnė programa vyks parapijos salėje tuojau po pamaldų. Ten bus pirmiausia agapė, paskui iškilmingas posėdis ir meninė dalis. Agapė bus iš suneštinių užkandžių, kuriuos prašoma užnešti salėn prieš pamaldas.

DR. A. LASKAUSKO 70 METŲ SUKAKTIS

Dr. A. Laskauskas, kuriam neseniai sukako 70 m., buvo gražiai pagerbtas privačiomis pastangomis, suorganizuotų pagerbimo pietų metu. Apie 70 svečių bičiuliškoje nuotaikoje gyvai pritarė tiems, kurie apibūdino dr. A. Laskausko asmenį ir išreiškė jam sveikinimus bei linkėjimus. Sukaktuvininko gyvenimo bruožus pateikė dr. E. Armanienė. Toliau savo asmeninį pasveikinimą pareiškė dr. S. Virkutis. LB apylinkės valdybos vardu kalbėjo Č. Surdokas, tautininkų vardu sveikino E. Sližys ir V. Velžys. Kalbėdamas ateitininkų vardu, Kazys Bradūnas paryškino sukaktuvininko krikščioniškąsias ir humaniškąsias savybes. Asmeniškai sukaktuvininką dar pasveikino adv. Nadas Rastenis. Buvo taip gautas pluoštas sveikinimų telegramomis ir laiškais, ypač iš buv. anykštėnų. Pagerbimo iškilmėms vadovavo akt. J. Palubinskas. Paminėjimo prisiminimui sukaktuvininkui įteikta knyga su visų dalyvių parašais, o taip pat ir dovanėlė.

KALBININK. DAMBRIŪNAS PAS SENDRAUGIUS

Pavasarį pradėti diskusiniai pokalbiai atskiromis temomis po vasaros atostogų vėl atgaivinti. Šį kartą susirinkimas vyko Balčiūnų namuose, svetingai šeimininkams susirinkusius pavaišinant kavute, kuri buvo patiekta po gilios, mokslinės kalbininko L. Dambriūno paskaitos apie kalbotyrą ir lietuvių kalbą. Paskaita buvo apiliustruota kaikuriais senaisiais ir pačiais naujaisiais lietuvių kalbos tyrimo darbais. Sendraugiai pasijuto tartum grįžę į studijų laikus. Sekantį mėnesį susirinkimas bus pas Ankus. Kalbėtoju tikimasi pasikviesti astronomą dr. R. Zalubą.

NAUJOS STUDENTŲ VALDYBOS

Pirmajame po atostogų bendrosios Lietuvių Studentų Sąjungos Baltimorės skyriaus susirinkime išrinkta valdyba, kurion įėjo pirm. J. Česonis, Bačianskas, Buračaitė ir Nastopka. Studentų ateitininkų draugovė taip pat išsirinko naują valdybą iš pirm. Pukelio, Buračaitės ir Eringio.

BALFO VAKARAS

Lapkričio 23 d. įvykstančiam Balfo vakarui skyriaus valdyba stropiai rengiasi. Tikimasi turėti gerą, turtingais laimėjimais programą. Tikimasi, kad publika šį kartą gausiai atsilankys ir šalpos darbą parems. **I. S.**

Los Angeles, Calif.

Gražus lietuvių pasirodymas

Los Angeles Tarptautinis Institutas spalio 12 — 13 dienomis šventė savo tradicinę tautybių dieną.

1913 metais įsteigtasis institutas nenustoja būti gyva daugelio tautybių savotiškų kultūrinių varžybų arena. Tatai ypatingai ryškiai matoma per parengimus, kuriuose daugelis tautybių parodo savo tautinius šokius, tautodailės parodas, tautinių rūbų margumynus, virtuvių skanumynus ir kt.

Šių metų festivalyje dalyvavo 33 tautos, jų tarpe ir lietuviai. Buvo nuostabu nerasti dalyvių sąraše estų, kurie gerai susiorganizavo Los Angeles. Lietuvos kaimynai latviai ir suomiai aktyviai pasireiškė toje margoje šventėje. Tuo tarpu, kai visos tautybės pasitenkino tik savo kultūrinių vertybių demonstravimu, vengrai visą savo turimą kambarį paskyrė herojiškam vengrų tautos sukilimui. Plakatuose buvo pavaizduota jaunuomenė, sutinkanti rusų tankus menkais šautuvais. Daugybė fotografijų vaizdavo sukilimo scenas. Iš Budapešto atvežta vengrų trispalvė su išplėštu viduriu. Vėliavos vidury buvo įsiūtas komunistinis herbas. Sukilimo metu jis buvo išplėštas. Ta vėliava užėmė centrinę vengrų pavilijono vietą.

Anksčiau lietuviai turėjo instituto nuolatinį parodomąjį langą, bet pastaruoju laiku jis buvo panaikintas dėl eksponatų atsiėmimo. Todėl tokį langą teko organizuoti iš naujo. JAV LB apylinkės pakviesta, langą parodą suorganizavo M. Gliaudienė. Parodai buvo surinkta skoningų ir įdomių eksponatų. Tai losangeliškės O. Kaributienės audimo darbai — juostos, staldengtės ir kt. Papildomai gauta eksponatų iš G. Raibienės. Lange žiūrovai matė medžio drožinius, audinius ir gintarus. Apačioje langą buvo padėtas anglų kalba paaiškinimas, trumpai apibūdinąs parodos turinį ir pobūdį. Publika domėjosi langą paroda.

Ypačiai efektingai lietuviai pasirodė gausiai publikai tautinių grupių pasirodymo metu spalio 12 d. Tautinių gokių grupė, vadovaujama Ž. Balsytės, pašoko Lenciūgėlį, Blezdingėlę ir Žiogelį. Šokėjai buvo palydėti gausiais plojimais. Lietuvių grupė gerokai skyrėsi iš kitų savo rūbų grožiu ir, nepaslaptis, pačių dalyvių jaunatve ir grožiu. Nenuostabu, kad žiūrovų tarpe buvęs vienas televizijos stoties direktorius kitą dieną susijieškojo LB apyl. pirm. K. Liaudanskos telefoną ir teiravosi dėl galimybių mūsų šokėjams pasirodyti televizijos programoje. Apie tai netrukus bus susitarta asmeniškai.

Lietuvių tautiniai šokiai turi savo ypatingą žavingumą, kaip anglai sako "charm", ko patys lietuviai gal ir nepastebi. Tas erotinis elementas, kuris yra pabrėžtas meksikiečių arba armėnų šokiuose labai aštriai, lietuvių šokyje yra išreikštas švelniai ir elegantiškai.

Tarptautinio Instituto darbu ir organizuotomis šventėmis domisi ne tik tos tautybės, kurios institute dalyvauja, bet ir amerikiečių visuomenės intelektualai, kurie tokių švenčių metu gauna naujas patirtis ir naujas idėjas. Jie tai vadina "senojo kontinento nemeluotu veidu".

Tenka pridurti, kad mažiausia instituto šventėmis domisi... lietuviai. Jie ne tik reti svečiai eiliniuose instituto parengimuose, bet ir per lietuvių šokėjų pasirodymą festivalyje iš lietuvių teasilankė šventėn labai nedaug. Tai tolygu savanoriškam užleidimui propagandinių galimybių kitiems. Galbūt tai ir stoka propagandinio instituto garso vietinės lietuvių kolonijos tarpe.

Lietuvių pasirodymas šventėje buvo gražus. Tikėkimės, kad jis bus dar gražesnis televizijos ekrane.

Institute lietuvius atstovauja LB apylinkė, kuriai pirmininkauja K. Liaudanskas. **Dalyvis**

Albany, N. Y.

Veiklus Kunigų Vienybės skyr.

A. L. R. K. Kunigų Vienybės Albany skyriaus narių susirinkimas įvyko šio mėn. 17 d. Amsterdamo lietuvių klebonijoje. Be kitų programos dalykų svarbiausias buvo pagerbimas kun. Jono Ruokio, jo 60 metų amž. sukakties proga.

Šiuo laiku kun. J. Ruokis dirba italų Šv. Juozapo parapijoje, Little Falls, N. Y.

A. L. R. K. Kunigų Vienybės Albany skyrius yra gana veiklus ir šiemet turi 20 narių.

IŠ ARTI IR TOLI

ARGENTINOJE

— Argentinos Lietuvių organizacijų ir Spaudos Tarybai vieneri metai. Prieš vienerius metus įsikūrusi ALOS Taryba savo metinės veiklos atžymėjimui š. m. rugsėjo mėn. 14 d. 19 val. Lietuvių salės svetainėje, Avellanedoje, buvo susirinkusi posėdžio, kuriame dalyvavo 12 organizacijų atstovai.

Baigiantis senojo prezidiumo kadencijai, buvo išrinktas naujas ALOST prezidiumas. Iš devynių pasiūlytų kandidatų balsų daugumą gavo J. Čikštas — 13, Š. Mikelionis — 12, S. Babronis — 12, Z. Juknevičius — 10, A. Šantaras — 10, Ig. Padvalskis — 9, A. Matukas — 6, K. Runimas — 2 ir K. Misiūnas — 1.

Naujam periodui išrinktoji tarybos vadovybė pasiskirstė pareigomis sekančiai: pirmininkas J. Čikštas — ALPPS-gos atstovas, vicepirm. agr. St. Mikelionis — Lietuvių Centro atstovas, sekretorius inž. S. Babronis — Skautų s-gos atstovas, iždininkas Z. Juknevičius — Liet. Išlaisvinti Centro atstovas ir prezidiumo narys agr. A. Šantaras — ARLB atstovas. Prezidiumo kandidatai: I. Padvalskis, ARLB ir A. Matukas — Jaunimo org. atstovas.

— Pakartotas rugsėjo 8-sios šventės minėjimo reportažas per radijo Portena. Rugsėjo 8 d. duotas per Radio Excelsior turiningas Vytauto vainikavimo ir Lietuvos istorijos apibūdinimas buvo pakartotas rugsėjo 22 d. 18.47 val. per Radio Portena. Reportažui tekstą paruošė ir meninei daliai plokšteles paskolino "A. L. Balsas". Tekstą į magnetono juostelę įkalbėjo žurnalistas R. Toral. Panašaus turinio reportažai sėkmingai pasitarnauja Lietuvos laisvės bylai.

PIRKITE DABAR TIESIOG NUO MR. NELSON.
SAVININKO
SAINT CASIMIR MONUMENT CO.
3914 West 111th Street
Tel — CEdarcrest 3-6335
Vienas blokas nuo kapinių
Didžiausias Paminklams Planų Pasirinkimas miesto!

JOHN F. EUDEIKIS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS
4605-07 South Hermitage Ave.
Tel. YA 7-1741-2 ir LA 3-9851
4330-34 South California Avenue
Telefonas LA 3-0440 ir LA 3-9852
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

LIŪDĖSIO VALANDOJ
Šaukite
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. Air Conditioned koplyčia
REpublic 7-8600 — 7-8601 Automobiliams vieta
Tiems, kurie gyvena kitose miesto dalyse; gausime koplyčią arčiau jūsų namų.

ANTHONY B. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 SO. WESTERN AVE 1410 SO. 50th AVE
CHICAGO, ILL CICERO, ILL
Telefonai GRovehill 6-2345 arba
TOwnhall 3-2108, 3-2109

A. A.
VINCENTAS PAPLAUSKAS
Gyv. 4127 S. Maplewood Ave.
Tel. YA 7-6291

Mirė spalio 21 d., 1957, 7 val. ryto, sulaukęs pusės amž. Gimė Lietuvoje. Kilo iš Mariampolės apsk., Igliaukos parapijos, Paužiškio kaimo.

Amerikoje išgyveno 50 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime sūnus Antanas, marti Marie ir anūkai, sūnus Vincentas, marti Josephine, duktė Bette Chojnacki, žentas Bruno, sūnus Joseph, marti Pearl ir anūkai, duktė Dolores Vesly, žentas Paul ir anūkai, giminaičiai: Petronėlė Daunorius, jos vyras Petras ir jų šeima, kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas bus pašarvotas antradienį 12 val. d. P. Bieliūno koplyčioje, 4348 S. California Ave.

Laidotuvės įvyks ketv. spalio 24 d., iš koplyčios 8:30 val. ryto bus atlydėtas į Švenč. P. M. Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionies sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Sūnūs, duktė, marčios, žentas ir anūkai.

Laidotuvių direktorius Petras Bieliūnas. Tel. LAfayette 3-3572.

SOPHIE BARCUS
RADIJO VALANDA
Iš stoties WGES 1390 k. kasdieną nuo pirmadienio iki šeštadienio nuo 8:30 iki 9:15 v. ryte, ir kas pirmadienį nuo 7 iki 8 vakare.
SEKMADIENĮ iš radijo stoties WOPA 1490 k. ir FM 102-3 MC. 8:30 iki 9:30 ryte.
Tel. HEmlock 4-2413
7159 So. Maplewood Ave., Chicago 29

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
Geriausios gėlės dėl vestuvių, banketų, laidotuvių ir kitų papuošimų.
2443 West 63rd Street
Telef. PR 8-0833 ir PR 8-0834

A. A.
FELIKSAS KYBARTAS
Gyveno 2513 W. 71st St. Tel. HE 4-8506

Mirė spalio 21 d., 1957, 9:15 val. ryto, sulaukęs 77 m. am. Gimė Lietuvoje. Kilo iš Tauragės apskričio, Pajūrio parapijos, Dumokų kaimo. Amerikoje išgyveno 8 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Agota (Urbutytė), 4 sūnūs: Vytautas, marti Anelė; Juozas (gyv. Kanadoje); Vladas, marti Teresė; ir Aleksas, 4 dukterys: Vinsusė (gyvenanti Sibire); Adolfina, žentas Juozas Kavaliūnas; Elena, žentas Juozas Guzulaitis ir Birtutė, žentas Steponas Ignatavičius, 6 anūkai, 2 broliai: Stasys ir Valerijonas ir jų šeimos, sesuo Juzefa, švogerka Ona Šimkienė, brolio vaikai: Stasys Feliksas ir Olimpija Kybartai, kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas Lackawicz koplyčioje, 2424 W. 69th St. Laidotuvės įvyks ketvirt., spalio 24 d., iš koplyčios 8:30 val. ryto bus atlydėtas į Švenč. P. M. Gimimo parapijos bažnyčią,, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionies sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Žmona, sūnūs, dukterys, marčios, žentai ir anūkai.

Laidotuvių direktorius Steponas Lackawicz. Tel. RE 7-1213

A. A.
JOSEPH KETURAKIS
Gyveno 8908 S. Escanaba Ave.

Mirė spalio 20 d., 1957, 1 val. ryto, sulaukęs 72 m. amž. Gimė Lietuvoje. Kilo iš Šiaulių apskr., Šiaulėnų parapijos.

Amerikoje išgyveno 47 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime sesuo Marcelė Minkus, jos vyras George ir jų vaikai: Natalie, Barclay, Joseph Minkus, Stella Krowl ir Vincent Minkus ir jų šeimos, kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklausė Šv. Izidoriaus Draugijai.

Kūnas pašarvotas Laurence Walkowiak koplyčioje, 8747 S. Commercial Ave.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, spalio 23 d., iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į Šv. Juozapo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionies sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Sesuo ir kiti giminės.

Laidotuvių direktorius L. Bukauskas. Tel. COmmodore 4-2228.

A. † A.

Coll. EDVARDUI JURAŠUI mirus,

jo žmoną Eleną, sūnus Rimvydą ir Liūną nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi

M. J. Sakalai

A. A.
PETRAS TELLA
Gyveno 1442 S. Cicero Ave.
CICERO, ILL.

Mirė spalio 17 d., 1957, 7:15 val. vak., sulaukęs 79 m. amž. Gimė Lietuvoje. Kilo iš Utenos apskr., Anykščių parap., Rubeikų kaimo.

Amerikoje išgyveno 60 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime brolis Matthew Tyllo su šeima, gyv. Racine, Wis., kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklausė Utenos Apsk. Draug., Ex-Miners' Draug., Chicagos Liet. Draug. ir Cicero Našlių ir Našliukių Klubui.

Kūnas pašarvotas Vance koplyčioje, 1424 S. 50th Ave., Cicero, Ill.

Laidotuvės įvyks treč., spalio 23 d., iš koplyčios 10 val. ryto bus nulydėtas į kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Brolis ir kiti giminės.

Laidotuvių direktor. Alfred Vance. Tel. OL. 2-5245.

TROOST – PACHANKIS MONUMENTS
JOHN W. PACHANKIS (PATCH), Vice-President
6819 So. Western Ave. Tel. GRovehill 6-3745

John W. Pachankis

Chester Vitkauskas

Į paminklų patalpas ir atgal mes visuomet parūpiname transportaciją automobiliu.

Atdara kasdien ir sekmad. nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet.

IŠSIRINKITE DABAR — BUS PASTATYTA KAPINIŲ DIENOJE! JOKIO ĮMOKĖJIMO. SUMOKĖSITE KAPINIŲ DIENOJE.

SEKANTIEJI YRA NARIAI CHICAGOS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS

Ambulansų patarnavimas dieną ir naktį. Reikale šaukti mus.

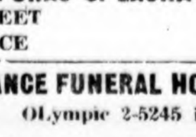

Mes turime koplyčias vsose Chicagos ir Roselando dalyse ir tuojau patarnaujame.

PETRAS BIELIŪNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. LAfayette 3-3572

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

PETRAS P. GURSKIS
659 West 18th STREET Tel. SEeley 3-5711

POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

LEONARDAS F. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Tel. COmmodore 4-2228

JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-1139

VASAITIS — BUTKUS
1446 S. 50th AVE., CICERO, Ill. Tel. OLympic 2-1003

ZIGMUND (ZUDYK) ZUDYCKI
1646 W. 46th STREET YArds 7-0781

STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 W. 69th STREET REpublic 7-1213
2314 W. 23rd PLACE VIrginia 7-6672

VANCE FUNERAL HOME
1424 S. 50th Ave. OLympic 2-5245 ir TOwnhall 3-9687

A. A.
KONSTANTAS LAUCIUS
Gyveno 28 W. 112th Place. Tel. PU 5-7537

Mirė spalio 20 d., 1957, 8:45 val. vak., sulaukęs 73 m. am. Gimė Lietuvoje. Kilo iš Telšių apskričio.

Amerikoje išgyveno 50 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Ona (Steckaitė), duktė Jadvyga, 2 sūnūs: Pranciškus, marti Kotryna; ir Jurgis, marti Jean, 4 anūkai: Marcia, Pranciškus, Jr., Jurgis, Jr., ir Heidi, švogeris Pranciškus Steckis, jo žmona Bronislava ir jų šeima, kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklausė L. R. K. S. A.

Kūnas pašarvotas Cooney koplyčioj, 12 East 112th Place.

Laidotuvės įvyks treč., spalio 23 d., iš koplyčios 8:30 val. ryto bus atlydėtas į Visų Šventų parapijos bažnyčią, kurioje įvyks pamaldos už velionies sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Žmona, duktė, sūnūs, marčios ir anūkai.

Laidotuvių direktorius M. Cooney. Tel. PU 5-0372.

Apie mus

× **Lietuvių Teisininkų d-jos centro valdybos** rinkimai įvyko šį rudenį korespondenciniu būdu, dalyvaujant arti pusei visų laisvame pasaulyje gyvenančių Lietuvos teisininkų. Valdyba išrinkta dvejiems metams ir pasiskirstė pareigomis sekančiai: Br. Ivanauskas, pirmininkas; dr. P. Daužvardis, vicepirm.; V. Mieželis, vicepirm.; dr. K. Šidlauskas, sekretorius; J. Kutra, iždininkas; J. Juodelis, valdybos narys ir A. Plateris, valdybos narys.

Centro valdybai sutiko talkininkauti R. Skipitis, Pomirtinės Kasos reikaluose; V. Paulionis apsiėmė ir ateity talkinti v-bos sekretoriatui, o St. Gečas pažadėjo v-bai savo talką spaudos ir informacijos reikaluose.

Visus raštus centro valdybai prašoma adersuoti: LTD-jos centro valdyba % Kutra-Norkus Realty, 2405 West 51st Street, Chicago 32, Illinois, o piniginiais reikalais kreiptis į v-bos iždininką J. Kutrą.

Revizijos komisijon išrinkti B. Masiulis, J. Kasakaitis, A. Sugintas, F. Gaudušis ir K. Smalys. Garbės teisman išrinkti dr. jur. Br. Kalvaitis, A. Juknevičius, St. Vaitkevičius, J. Vembrė ir dr. jur. Br. Mackevičius.

× **Sol. St. Citvaras ir prof. Vl. Jakubėnas** išpildys meninę programą bankete, kuris rengiamas Jacys restorane (79 St. ir So. Kedzie) lapkričio 10 d. minint 20 metų sukaktį, kai Lietuva 1937 m. Rygoje laimėjo Europos krepšinio pirmenybes ir Europos krepšinio nugalėtojo titulą. Bankete dalyvaus ir bus pagerbti visi 1937 m. Lietuvos rinktinės dalyviai, išskyrus L. Baltrūną, kuris gyvena Australijoje. Bankete bus pagerbti ir 1939 m. Lietuvos krepšinio rinktinės dalyviai, kurie pakartotinai Lietuvai iškovojo nugalėtojo vardą.

× **Vanda Frankienė,** jaunimo literatūros puoselėtoja ir neseniai spaudoje pasirodžiusių pasakų "Karalaitės Gintarės Ilgesys" autorė, Roselando lituanistinės mokyklos vadovybės paprašyta, parašė mokyklos pajėgumui pritaikytą gražų kalėdinį scenos vaizdelį. Mokytojai džiaugiasi, kad dailiojo žodžio kūrėjai ateina jiems į pagalbą.

Pasakas, "Karalaitės Gintarės Ilgesys", mokykla yra įtraukusi į savo skaitymo programą ir dauguma mokinių jas įsigijo.

×**Laurynas Vilkas,** baigęs tarnybą kariuomenėje, grįžo į namus, 3638 S. Lowe ave. Paskutinius vienerius metus jis buvo Turkijoje, iš kur net keturius kartus telefonu buvo pašaukęs namiškius Chicagoje. Būdamas kariuomenėje jis turėjo progos aplankyti Afriką, o taipgi Graikiją, Italiją, Šveicariją, Prancūziją. L. Vilkas yra baigęs sąskaitybą De Paul universitete.

× **Birutės ir Juozo Ališauskų,** gyv. Cicero, Ill., dukrelė Dalia praeitą sekmadienį priėmė pirmą komuniją ir gavo sutvirtinimo sakramentą. Sutvirtinimo sakramentą gavo ir sūnus Levukas. Dalios sutvirtinimo motina buvo Valė Vasienė, sūnaus Aloyzas Baronas. Ta proga Ališauskai iškėlė kuklias vaišes.

× **Onai Brazdžionienei,** 2423 West Marquette Rd., už 16 dienų praleistų ligoninėje, Leonardas Jankauskas įteikė $586.80 čekį.

TAUPYMO IR SKOLINIMO BENDROVIŲ SVARBA

„Taupymo ir skolinimo bendrovės atlieka nepaprastai svarbų vaidmenį mūsų miesto, valstybės ir visos šalies gyvenime. Jas galima pavadinti mūsų krašto ekonominio gyvenimo nugarkauliu.

„Tai galima įrodyti sekančiais faktais. Vien Illinois valstybėje yra 582 taupymo ir skolinimo bendrovės. Daugiau kaip du milionai šios valstybės gyventojų turi jose pasidėję virš keturis bilionus dolerių taupmenų. Tos bendrovės kasmet namų savininkams paskolina virš biliono dolerių prieinamomis sąlygomis."

Taip atsakė Juozas Gribauskas, St. Anthony's Saving and Loan Association vedėjas, mūsų

Juozas Gribauskas

dienraščio atstovui į klausimą apie taupymo ir skolinimo bendrovių svarbą.

Toliau Gribauskas paaiškino, kad taupymo ir skolinimo bendrovės nuolat ragina žmones taupyti savo pinigus ir nuosavybes įsigyti, nes taupumas ir teisė į privačias nuosavybes yra mūsų krašto ekonominio tvirtumo ir žmonių gerbūvio pagrindas.

Per 126 metus taupymo ir skolinimo bendrovės pasitarnavo Amerikos žmonėms, išmokėdamos jiems nuolatinius ir augštus dividendus už jų taupmenas.

Mūsų laikais taupymo ir skolinimo bendrovės yra griežtai federalinės valdžios ir atskirų valstybių prižiūrimos, jų stovis dažnai tikrinamas ir žmonių taupmenos apdraustos iki $10,000 dolerių. Be to, taupymo ir skolinimo bendrovės yra konservatyviai vedamos. Jos nerizikuoja žmonių taupmenas visokioms pavojingoms paskoloms duoti, bet skolina pinigus tik namų statybai, pataisymui ar pirkimui.

Šioje vietoje Gribauskas priminė dar vieną įdomų faktą. Visos taupymo ir skolinimo bendrovės yra pačių taupytojų įsteigtos. Taupytojai išrenka tų bendrovių direktoriatą, kuris yra atsakingas patiems taupytojams. Bendrovių uždarbis grįžta taupytojams didesnių dividendų forma, o taupytojai turėdami daugiau pinigų gali pirkti, statyti ar taisyti savo namus, mašinas ir įsigyti visokius kitus geresniam gyvenimui reikmenis. Tokiu būdu jie padeda pramonei vystytis ir pakelia viso krašto gerovę.

Todėl taupymo ir skolinimo bendrovių įnašas į mūsų krašto ekonominį gyvenimą yra didelis ir nepaprastai svarbus.

P. Gribauskas savo pasikalbėjimą baigė šiais žodžiais:

„Pasakykite jūsų dienraščio skaitytojams, kad aš visuomet raginau ir raginsiu lietuvius neužkasti savo pinigų rūsyje arba paslėpti juos kitose vietose, bet padėti juos lietuviškose taupymo ir skolinimo bendrovėse, kad tie pinigai galėtų uždirbti nuošimčius. Chicagoje ir apylinkėje esančios lietuviškos taupymo ir skolinimo bendrovės nėra nė kiek prastesnės už svetimtaučių. Jos sąžiningai patarnauja žmonėms ir nuolat išmoka augštus dividendus".

„Aš taip pat raginu visus lietuvius šioje Illinois valstybės gubernatoriaus paskelbtoje „Taupymo ir Skolinimo savaitėje" atidaryti taupymo sąskaitas lietuviškose bendrovėse, kur jų pinigai bus pilnai apsaugoti ir neš jiems pelną".

× **Bruno G. Shotas,** Lietuvių Tautinių šokių šventės pirmininkas, gavo iš International Amphitheatro direktoriaus M. E. Thayer laišką, kuriame jis džiaugiasi Lietuvių Tautinių šokių šventė ir mielai pažada "for you or your splendid organization" pagalbą.

× **Kristaus Karaliaus Laivo** naujausiame numeryje rašo kun. J. Prunskis, K. Šilinis, Al. Balaitis, A. Tyruolis ir kt. Šiame numeryje telpa ir arkivysk. J. Matulevičiaus "Beatifikacijos žinios". Plati katalikiško ir lietuvių gyvenimo apžvalga. Numeris iliustruotas.

× **Negailėk savo vaikui iš mažens** lietuviškos knygos: su lietuvišku rašytiniu žodžiu pamažu skverbsis į jį lietuviškas turinys, lietuviškas galvojimas. Jurgio Jenkaus, Juozo Švaisto, Leonardo Žitkevičiaus, Petronelės Orintaitės, Sofijos Tomarienės, Stasio Džiugo knygos patinka vaikams, ir jų mielai skaitomos.

× **B. Barodicaitė ir A. Balytė,** vienos iškiliausių jaunųjų balerinų šoks duetą Moksleivių At-kų sąjungos ruošiamam tradiciniam jaunųjų talentų vakare. Šis vakaras įvyksta Lietuvių auditorijoje šio mėn. 26 d. 7:30 val. vakare.

× **Šv. Antano** parapijos bažnyčioje, Cicero, Ill., praeitą sekmadienį vysk. V. Brizgys suteikė apie 200 berniukų ir mergaičių sutvirtinimo sakramentą. Iškilmės pračjo gražiai ir pakilia nuotaika.

× **"Dainavos"** ansamblio valdybos pirmininkas Jonas Paštukas dėl nesveikatos iš einamų pareigų pasitraukė. Dabartiniu metu ansamblio valdybos pirm. pareigas eina Bronius Maciukevičius.

× **Raudonos Rožės** klubas, Cicero, Ill., metinį banketą ruošia lapkričio 17 d.

Skelbkitės "Draugė"!

Raudonųjų kankintas kunigas

Kun. Egon Turcsanyi, buvęs kard. Mindszenty privatus sekretorius, pagal paskutines žinias yra dvasiniai ir fiziniai palaužtas po ilgoko tardymo Budapešto kalėjime.

Komunistai, norėdami išlieti savo neapykantą Kat. Bažnyčiai, buvo sumanę surengti viešą teismą jam ir penkiolikai kitų kunigų bei pasauliečių. Kun. E. Turcsanyi palūžo parengiamųjų tardymų metu. Du gydytojai, kurie patikrino jo sveikatą, nutarė, kad jam neįmanu stoti į teismą. Tarp kitko jis yra kaltinamas, kad spalio sukilimo metu jis "išplėšęs" vyriausybės Religinių Reikalų įstaigą ir perdavęs slaptus dokumentus kard. Mindszenty.

j. k.

Kristaus Karaliaus šventė

Amerikos Lietuvių R. Katalikų Federacijos Chicagos Apskritis ruošia ateinantį sekmadienį — spalio mėn. 27 dieną šv. Jurgio lietuvių parapijos bažnyčioje ir salėje, 3230 So. Lituanica Ave., **Kristaus Karaliaus minėjimą,** kurio programa yra ši: 3 val. p.p. bažnyčioje Šventoji valanda, ją praves **kun. dr. Jonas Kazlauskas,** pamokslą pasakys **kun. dr. Juozas Prunskis,** pamaldų metu giedos **parapijos choras,** vedamas muz. Vl. Baltrušaičio. 4 val. p.p. parapijos salėje akademija — paskaita apie Kristų Karalių — **prof. dr. J. Meškauskas.** Meninė dalis: dainuoja **Kripkauskienė,** akompanuoja — **muz. A. Skridulis.** deklamuoja — **St. Kelečienė** ir **Al. Dikinis.** Programos pranešėja — **Elena Blandytė.** Smuiku gros p. **Matukas.**

Chicagos lietuvių katalikiškoji visuomenė prašoma gausiai dalyvauti.

PIRMOJI IŠTEKA

Iš žinomo Kanados penketuko Dionne šeimoj, pirmoji išteka Annette už Germain Allard. Čia matome ją pjaustant tortą. Jungtuvės įvyko Montrealy, Canada. (INS)

ČIURLIONIO GALERIJA CHICAGOJ

Jos atidarymas ir pirmoji paroda

Jaunimo centro namai darosi Chicagos lietuvių kultūrinio veikimo centru. Užpraeitą sekmadienį čia buvo mielas teatrinis spektaklis, gi praeitą sekmadienį Chicagos kultūrininkus sutraukė dviejų meno šakų atstovai — instrumentalistai ir tapytojai, atidarant Čiurlionio galeriją.

Smuikininko **A. Paukščio** koncertas buvo itin mielas. Šiam iškilmingam momentui jis pasirinko klasišką programą — Mozarto, Dvariono, Čiurlionio kūrinius. Smuikininko Paukščio technika augšta, matosi, kad žmogus atsidėjęs dirba ir daro pažangą. Jam tinkamas augšto lygio akompaniatoriaus buvo prof. Vl. Jakubėnas (Apie koncertą vėliau bus plačiau).

Programą pravedė patyręs šios šakos specialistas — **B. Račkauskas,** pradžioje nupasakodamas pagrindinius M. Čiurlionio gyvenimo bruožus ir jo kūrybos kelią. Priminė jo ir kitų tapytojų pastangomis 1907 m. pirmąją lietuvių tarybos parodą, nuo kurios šiemet sueina 50 metų.

1909 m. Čiurlionio gyvenime kūrybingiausi. Išvargintas jo organizmas nebeatlaikė ir 1911 m. mirė. Per penkerius metus jis sukūrė kelis šimtus vertingų kūrinių. Kauno galerijoje buvo jo 170 paveikslų, privačiai Kaune — 15, ištisi jo paveikslų ciklai buvo Lenkijoje. Paties Čiurlionio pasisakymu — jo paveikslai tik eskizai didelio masto kūriniams. Lėšų neturėdamas daugiausia tapė ant popieriaus, patsai gamindamasis dažus, dėlto paveikslai tokie trapūs, neparuošti vežioti į užsienio parodas. Čiurlionis jokio medaliaus, jokios premijos negavo. Gyveno 35 metus ir jau 46 m. kaip guli Rasų kapuose. Jis rodė dieviško grožio sintezę. Nors nesulaukė nepriklausomos Lietuvos, tačiau kūrė Vyčio pergalės paveikslus.

Dail. Ant. Rūkštelė paskaitoje priminė, kad Čiurlionis yra dviguba didelė kūrybinga asmenybė: kompozitorius ir tapytojas. Tai buvo didelė dieviška dovana vienam asmeniui; abudu tie talentai veikė į kits kitą ir stiprino. Čiurlionis paveiksluose kūrė sonatas, fūgas. Čiurlionis buvo mistikas-filosofas. Per realųjį pasaulį jis matė didįjį nemedžiaginį pasaulį. Čiurlionis buvo genijus. Čiurlionis mirė paties žydėjimo pradžioje, o atūžęs karas sukliudė garsą apie jo kūrybą išplėsti po pasaulį.

Čiurlionis kūryboje norėjo išryškinti tą nuolatinę kovą žmoguje tarp gėrio ir blogio. Šventraščio tema yra sukurta "Auka", kur gerosios aukos dūmai kyla augštyn, o blogosios aukos juodi dūmai skleidžiasi pažemiui. Ta mintis yra ryški "Rekse". Gėris pas Čiurlionį išeina laimėtoju.

Didingas Čiurlionio realistinis simbolizmas. Pvz. sukūrė 14 paveikslų ciklą "Mirtis" — eilę procesijų, kurios dingsta nežinomybėje.

Čiurlionio genijus mus gaivina. Jo visi kūriniai lietuviška dvasia persunkti. Jam priklauso mūsų meilė.

Visiems dalyviams didelį įspūdį padarė scenoje pasirodymas tikros M. Čiurlionio sesers, **Juzės Čiurlionytės-Stulgaitienės,** kuri atvyko iš Nebraskos. Ji 7 m. jaunesnė už M. Čiurlionį ir turi per 70 m. Jos sveikinimas buvo paskaitytas raštu. Dėkojo, kad taip buvo pagerbtas jos brolis.

Į iškilmes gausiai susirinkusi publika iš koncertų salės nusikėlė į žemutinę salę, kur įsteigta Čiurlionio galerija ir kur suruošta meno paroda. Čia buvo pabrėžta, kad ši galerija atidaroma minint auksinę sukaktį nuo pirmosios meno parodos Vilniuje.

Liet. Amer. Meno klubo pirmininkas **Z. Kolba** pasidžiaugė, kad čia atidaromas pirmas lietuvių meno muzėjus tremtyje. Tai svarbu. Tauta išlieka gyva, kol ji gaji savo kūryba.

Džiugu, kad kūrybinė galia lietuviuose neblėsta. Mūsų dailininkai savo kūryba nenori pasilikti skolingi tėvynei. Tarp artimesnių mūsų uždavinių turėtų būti — suorganizuoti kultūros muzėjų.

Pirmininkas pranešė, kad iš Lietuvoj esančių dailininkų gautas sveikinimas ir parodė jų atsiųstą rūtelę, kuri pakabinta parodoj.

Pranešta, kad naująją Čiurlionio galerijos vadovybę sudaro dailininkai M. Šileikis, Ant. Skupas.

Kalbėdamas vadovybės vardu **M. Šileikis** pasidžiaugė, kad šiandien įvyksta, apie ką buvo svajota. Čiurlionio galerija turi jau 17 paveikslų, iš šios parodos jų susiras daugiau. Reiškė viltį, kad ši salė jungs visus kolegas dailininkus.

Aukos Lituanistinei mokyklai

Chicagos Augštesniajai Lituanistikos mokyklai aukų lapais surinkta aukų:

Alicija Rūgytė surinko 679 dol., J. Kavaliūnas — $8, V. Janauskienė — $12, dr. A. Juozevičienė — $50, P. Beinoras — $10, P. Šimoliūnas — $28, F. Valinskas — $27, V. Civinskas — $15, J. Rimavičienė — $5, A. Balčiūnas — $9, V. Tallat-Kelpša — $10, E. Narutis — $21, M. Kojelytė — $32, A. Jucevičius — $5, A. Noreikienė — $6, L. Kerulis — $1, S. Endriionienė — $32 ir A. Repšys — $8.

Kons. dr. P. Daužvardis oficialiai galeriją atidarė ir sveikino Menininkų klubą už įsteigimą šios galerijos, už tokio vardo parinkimą, už sudarymą meno kūrinių fondo Lietuvai.

Susirinkusiems gausiai plojant buvo atidengtas dail. M. Čiurlionio paveikslas, pieštas dail. A. Varno. Paveikslas daro didelį įspūdį. Čiurlionio veidas ekspresingas, bet liguistai pervargęs. Kaikas kėlė abejonių, ar tikslu buvo parinkti modernių didmiesčių ir kitų modernių pastatų fonas ir neįprasta dailininko uniforma. Tą paveikslą tuojau Br. ir V. Tubeliai nupirko galerijai. Atidarymo iškilmėse nuskambėjo Lietuvos himno balsai.

Salės šeimininkų vardu Menininkų klubą sveikino tėv. Borevičius, linkėdamas, kad lietuvių kūrybinė jėga jungtųsi bendram darbui Dievo garbei ir tėvynės naudai.

Chicagos Liet. tarybos ir Liet. Bendruomen. vardu sveikino Blinstrubas.

Raštu gauti sveikinimai vysk. Brizgio, dail. Kašubų, New Yorko Dailininkų draugijos, Šviesos, R. Serapino ir kt.

Dail. A. Varnas, kuris drauge su Čiurlioniu dalyvavo pirmoje lietuvių dailės parodoje, pasidžiaugė dabartiniu didžiu laimėjimu — įsteigimu galerijos.

Pasibaigus galerijos atidarymo iškilmėms, dail. **A. Skupas** atidarė pirmąją joje meno parodą. Parodoje dalyvauja: A. Skupas, a. a. J. Kaminskas, Z. Kolba, J. Lukošienė, M. Markulis, A. J. Mosgers, J. Mulokas, Br. Murinas, J. Paukštienė, J. Pautienius, A. Rūkštelė, M. Šileikis, G. Trečiokaitė, J. Tričys, V. Vaičaitis, A. Varnas, Vl. Vijeikis, E. Walaitis, J. Šileika, A. Zmuidzinavičius.

Iš viso išstatyta 104 paveikslai, šiek tiek skulptūrų.

Paroda atdara vakarais nuo 6 iki 9 val.; sekmadieniais nuo 8 iki 10 val.

Iškilmių programa buvo turtinga. Tik — teisingai vienas dalyvis pastebėjo: "Gaila, kad mes turime tiek daug gerų kalbėtojų." Labiausiai visiems patiko tie, kurie kalbėjo trumpai, tas pageidavimas apima ir programos vedėjus. Šiuokart programa buvo tiek ištęsta, kad nuvargę dalyviai nebejstengė ilgiau susitelkti prie parodos paveikslų, o jų esama didžiai spalvingų, daugiausia peisažų, šiek tiek natiurmortų, portretų, braižinių (pastatų).

Mirė po 14 metų ligoninėje

Illinois universiteto ligoninėje mirė 14 metų berniukas Billy Harrison, kuris tesvėrė 28 svarus. Kai jis buvo tik 3 mėnesių, moteris atvežė jį į ligoninę, sakydama, kad ji esanti jo teta; kūdikį paliko ir daugiau nebepasirodė. Berniukas niekada savo gyvenime paskiau nematė nei savo motinos, nei tėvo. Jis turėjo taip trapius kaulus, kad jie galėjo lūžti vos palietus, ir jo augimas nebuvo normalus.

KAS KĄ IR KUR

— **Chicagos Lietuvių Suvalkiečių** dr-jos mėnesinis susirinkimas įvyks spalio 23 d., trečiad., Hollywood svetainėje, 2417 W. 43rd St., 7:30 val. vakaro.

Nariai prašomi dalyvauti laiku ir skaitlingai.

Nut. rašt.

Krepšinio pergalių komiteto pranešimas

1. **Komiteto sudėtis.** Įvykus kai kuriems pasikeitimams, galutinė komiteto sudėtis yra sekanti: pirm. — dr. St. Biežis, vicepirm.— St. Daunys, gen. sekr. — J. Vaičiūnas, sekr. — A. Lingytė, varžybų vadovas — V. Adamkavičius, spaudos — inform. vadovas — Ed. Šulaitis, iždininkas — Z. Dailidka, nariai — A. Antanaitis ir A. Valonis.

2. **Komiteto adresas.** Bendraisiais šį minėjimą liečiančiais reikalais kreipiamasi šiuo adresu: Lietuvos pergalių XX-mečio minėjimo komitetas, c/o J. Vaičiūnas, 1216 S. 49 Ave., Cicero 50, Ill.

3. **Minėjimo data.** Minėjimas įvyksta 1957 m. lapkričio mėn. 9 — 10 d. d. Chicagoje. Krepšinio rungtynės bus Šv. Ritos augšt. mokyklos salėje, prie 63-čios ir Claremont gatvių, vakaras — šokiai — Liet. auditorijoje, sportininkų pagerbimas—banketas Jacys rest., prie 79-tos ir So. Kedzie gatvių.

4. **Minėjimo programa.** Minėjimui yra numatyta sekanti programa:

1) Krepšinio žaidynės, dalyvaujant 5 geriausioms Š. Amerikos liet. krepšinio komandoms — Brooklyno LAK, ASK Lituanicai, Chicagos LSK Neriai, Toronto LSK Vyčiui, Detroito LSK Kovui,

2) 1937 — 1939 metų Europos krepšinio pirmenybėse dalyvavusių Lietuvos žaidėjų tarpusavio krepšinio rungtynės,

3) Sportininkų — visuomenės vakaras su menine dalimi ir šokiais,

4) Buvusių Europos krepšinio meisterių — Lietuvos rinktinės žaidėjų pagerbimas — banketas.

Komitetas.

Prie ko infliacija priveda

Po pirmojo Pasaulinio karo svaras duonos Vokietijoje pradžioje kaštavo 25 pfenigius, o prieš karą — tik 15 pf. Kai tik prasidėjo infliacijos metas, tai svaras duonos kainavo 260 miliardų popierinių markių. Svaras miltų prieš karą kaštavo 20 pf., o po karo—50 pf., infliacijos laiku — 290 miliardų popierinių markių. Svaras mėsos prieš karą kainavo 90 pf., po karo — 2 markės, per infliaciją — 3,200 miliardų popierinių markių. Svaras sviesto prieš karą kaštavo 1 markę 40 pf., po karo — 3 markės ir infliacijos metu — 6,000 miliardų popierinių markių. Tuo metu visi vokiečiai buvo bilionieriais.

AUKSO KIRVĮ?

Ar matėt, ar skaitėt šitą nuostabią gražiausių lietuviškų pasakų knygą?

Būtinai nusipirkit! Bus džiaugsmo visiems — dideliems ir maziems. Platintojams didelė nuolaida. Sukrauta:

Knyga iliustruota, dailiai išleista ir pigi — tik $2.50.

"DRAUGAS"
4545 West 63rd Street
CHICAGO 29, ILL.

ĮSIGYKITE DABAR

Nauja maldaknygė
"Viešpatie, Išklausyk Manęs"
Surėdagavo
Kun. K. Matulaitis, M.I.C.
Išleido

Lietuvių Katalikų Spaudos Draugija
640 puslapių; 3¼ colio storumo

Kaina $3.00
Paauksuota $3.50

Tai viena iš pilniausių maldaknygių, spausdintų Amerikoje: visos litanijos; 11 novenų; visų sakramentų aiškinimai; psalmės; pilnos rekolekcijos; visų sekmadienių evangelijos tretininkų maldos susirinkimams ir aboliucijai; maldos apaštalystės maldos; Šv. Valandos maldos; 33 giesm.; Velykų ir Vėlinių apeigos; Kryžiaus keliai; Sopulingosios Motinos stotys ir t.t.

Maldaknygė **"Viešpatie, Išklausyk Manęs"** yra labai gražiai išleista; atspausdinta ant balčiausio ir geriausio popieriaus; tvirtai įrišta su paauksavimu ar be; nemažos raidės; daug ryškių iliustracijų.

Ši maldaknygė yra geriausias pirkinys Amerikoje. Užsisakykite tuojau.

Užsakymus su pinigais siųskite:

DRAUGAS
4545 West 63rd Street
CHICAGO 29, ILL.

KAS TIK TURI GERĄ SKONĮ, VISKĄ PERKA PAS LIEPONĮ!

Prekės be brokų, kainos žemiausios Chicagoje, išsimokėjimai iki 3-jų metų. Europos ir Amerikos žymiausių firmų baldai, Televizijos, šaldytuvai ir visa namams ir ofisams įrengti.

Moderniškiausia lietuvių baldų prekyba Chicagoje
LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI — FURNITURE CENTER, INC.
3222-24-26 So. Halsted St. **Victory 2-4226**
Atidaryta: pirmadieniais ir ketvirtadieniais 9—9:30, kitom dienom 9—6, sekmadieniais 12—5